Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען!

היינט 10 זייטען

לאדזשער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש-געזעלשאפטליכע טאג-צייטונג

Nr. 259/1254	Łódź, Niedziela 13 listopada 1927	פינפטער יאהרגאנג	לאדז, זונטאג, יח מרחשון תרפ"ח	Nr. 259/1254

Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471. | אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 71-24.

KONJAKI
V. S. O. P.
Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI — LIKIERY
Stołowa — Starka — Żytniówka
Benan — Morelówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD-POMORZE, ZAŁ. 1846.

B. P.

Jerzy HIRSZBERG

Zmarł dnia 10 listopada 1927 r. przeżywszy lat 39.

Wyprowadzenie zwłok odbędzie się z domu przedpogrzebowego na cmentarzu żydowskim w niedzielę, dnia 13 b m. o godz. 12 w poł., o czem zawiadamiają pogrążeni w smutku

Żona, Syn, Rodzice, Bracia i Rodzina.

געגרינדעט אין יאהר 1870 | נעגרינדעט אין יאהר 1870

קויפט — און — פערלאנגט וויענער שטיהל
— אין אלע — מעבעל-געשעפטען
אין פערשידענע פאסאנען גאלאנטעריע-מעבעל ווי אויך זעמטליכע פון דער נאר בעוואוסטער פירמע

TOWARZYSTWO AKC. FABRYKI MEBLI GIĘTYCH

„WOJCIECHÓW"

וועלכע צייכענט זיך אויס מיט איהר סאלידער, שענער און אייגענארטיגער אויספערטיגונג. ◆ לעצטע נייהייטען. ◆◆ עקזיסטירט פון יאהר 1870.
און מיר בעטען אונזערע געעהרטע קונדען אכט צו לעגען אויף אונזער פאבריקס-עטיקעט מיט דער אויפשריפט „WOJCIECHÓW"
גלייכצייטיג מאכען מיר בעקאנט, אז דעם אליין-פערקויף פון אונזערע אויסארבייטונגען
אויף לאדז און לאדזער וואיעוואודזטווא פיהרען די פירמעס:

א. וו. שעראקאוויאק, נאפיורקאווסקא 44 צוגאהר מיט די טראם-וואיען נומ' 4 און 17.

ב. פרידבערג, פיעטריקאווער 214.

געגרינדעט אין יאהר 1870 | געגרינדעט אין יאהר 1870

געגרינדעט אין יאהר 1870 (side borders)

אויפ'ן אלגעמיינעם פערלאנג איז די אויסשטעלונג פערלענגערט געווארען אויף נאך עטליכע טעג!

אויסשטעלונג פון היסטארישע בילדער פון רעפאעל פיליכאווסקי

איז אפען אין לאקאל פון דער געזעלשאפט „טאז", אנדזשעיא 1, פון 11 פריה ביז 9 אוונט.
איינטריט 1 זל., פאר יוגענד 50 גר.

פראַנצויזיש=יוגאָסלאַווישער פריינדשאַפטס=אָפּמאַך

איז פרייטאָג געשלאָסען געוואָרען אין פאַריז.

פּאַריז, 12 (ספ. טעל.) פרייטאָג 5 אַ זייגער נאָכמיטאָג האָבען די אויסערן-מיניסטאָרען בריאַן און מאַרינגאָוויטש אונטערגעשריבען דעם פריינדשאַפט-טראַקטאַט און אַרביטראַזש-אָפּמאַך צווישען פראַנקרייך און יוגאָסלאַוויען. דער טראַקטאַט וועט רעגיסטרירט ווערען אין דער פעלקער-ליגע. איטאַליען איז אינפאָרמירט געוואָרען וועגען דעם דערמאָנטען אָפּמאַך. אויפ'ן וועג קיין יוגאָסלאַוויען וועט זיך דער מיניסטער מאַרינגאָוויטש באַמיהען צו שליסען אַזאַ אָפּמאַך אויך מיט איטאַליען.

אונצוטרוי-וואָטום פאַר דער ענגלישער רעגירונג

ווערט אַריינגעטראָגען דורך דער לייבאָר=פּאַרטיי,

לאָנדאָן, 2. (אַטע). די לייבאָר-פּאַרטיי וועט דעם קומענדיגען דינסטאָג אַריינטראָגען אין פּאַרלאַמענט אַ פאָרשלאַג וועגען אונצוטרוי-וואָטום פאַר דער רעגירונג צוליב דער שווערער לאַגע אין דער קוילען-אינדוסטריע. די לייבאָר-פּאַרטיי פאַררעכענט דעם דאָזיגען קריזיס אויפ'ן חשבון פון דער שלעכטער ווירטשאַפט פון דער רעגירונג 200 אַרבייטסלאָזע מיט רויטע פאָהנער, געהען דעמאָנסטראַטיוו פון אוּעלס קיין לאָנדאָן.

דאָס געשלעג צווישען די ראַטמענער אין וואָרמסער שטאָט-ראַט

איז ליקווידירט געוואָרען דורך דער פּאָליציי.

בערלין, 12. (אַטע) אויף דער שטאָט-ראַט-זיצונג אין וואָרמס זענען געשטעלט געוואָרען צוויי פאָרשלאַגען וועגען אַ נאָמען געבען צוויי גאַסען מיט די נעמען פון פרעזידענט הינדענבורג און געוו. פרעזידענט עבערט. די נאַציאָנאַליסטען האָבען נישט געוואָלט דערלאָזען, אַז אַ גאַס זאָל אָנגערופען ווערען מיט עבערט'ס נאָמען. ס'איז געקומען צו אַ גרויס געשלעג צווישען די סאָציאַליסטען און נאַציאָנאַליסטען. דאָס געשלעג איז ליקווידירט געוואָרען דורך דער פּאָליציי.

דיסציפּלינאַרע אויספאָרשונג געגען פּראָפ. מילער.

בערלין, 12 (ספ. טעל.) דער פּרייסישער בילדונגס-מיניסטער האָט פאָראָרדענט אַ דיסציפּלינאַרע אויספאָרשונג געגען דעם פּראָפעסאָר מיללער, וועלכער איז אויף זיינע לעצטע לעקציעס אַרויסגעטרעטען געגען די יודישע סטודענטען.

פייערליכקייטען לכבוד דעם וואָפענשטילשטאַנד.

לאָנדאָן, 12. (ספ. טעל.) אין פּאַריז, לאָנדאָן און רוים זענען פאָרגעקומען פייערליכקייטען לכבוד דעם 9-טען יאָהר-טאָג פון שליסען דעם וואָפענשטילשטאַנד און פערענדיגען דעם גרויסען וועלט-קריג.

אַ בעדייטענדע יודישע ערד=קניה אין ארץ=ישראל.

ירושלים. (י.ט.א.) ווי מיר ווערען געוואָהר פון זיכערע קוועלען, איז אין געגענד פון וואַדיאַל-הוראַס ביי תל-קרם אַריבער אין יודישע הענד אַ גרויסער שטח פון פרוכטבאַרער ערד אין דער גרויס פון 48.000 דונאַם.

פערשטענדיגונג צווישען רוסלאַנד און רומעניען?

בוקאַרעשט, 12. (ספ. טעל). ווי בעקאַנט זענען די בעציהונגען צווישען רוסלאַנד און רומעניען זייט דעם יאָהר 1918 נישט בעניית געוואָרען. די דניעסטער גרעניץ איז שוין זייט 10 יאָהר געשלאָסען. איצט בעווייזען זיך סמנים, אַז די סאָוויעטען האָבען בדעה צו פערענדיגען דעם ברוגז מיט רומעניען און אָנהויבען אונטערהאַנדלונגען וועגען שליסען אַ געגענזייטיגען אָפּמאַך.

צוליב ענטוישונג אין דער אידעע

בעגעהט מען זעלבסטמאָרד.

בערלין. 12 (ספ. טעל.) צוליב דער ענטוישונג אין דער קאָמוניסטישער אידעע זענען עטליכע קאָמוניסטען אין דייטשלאַנד אין יאָהר-טאָג פון דער רוסישער רעוואָלוציע בעגאַנגען זעלבסט-מאָרד. איינער פון זיי אַ געוויסער האַז, דערוויסענדיג זיך, פון די דאָקטוירים, אַז ער איז בלינד געוואָרען האָט געפּרובט נאָכאַמאָל זיך דאָס לעבען צו נעהמען.

א ציוניסטישער צענטראַל-קאָמיטעט פאַר די פראַנצויזיש-רעדענדע לענדער.

פּאַריז. (יט"אַ). שוין בעת דעם לעצטען ציוניסטישען קאָנגרעס אין באַזעל האָבען זיך די דעלעגאַטען פון פערשידענע פראַנצויזיש-רעדענדע לענדער בעראַטען. וועגען שאַפען אַ צענטראַלע קערפּערשאַפט, כדי איינהייטליך אָנצופיהרען מיט דער ציוניסטישער פּראָפּאַגאַנדע אין די לענדער, וואו עס הערשט די פראַנצויזישע שפּראַך. לעצטענס זענען די בעראַטונגען בעניית געוואָרען און צום סוף איז געשאַפען געוואָרען אַ געמיינזאַמער צענטראַל-קאָמיטעט פאַר די לענדער: פראַנקרייך מאַראָקאָ טוניס, שווייץ בעלגיען, גריכענלאַנד, סיריען, עגיפּטען און אַנדערע. דער צענטראַל - קאָמיטעט וועט האָבען זיין זיצאָרט אין פּאַריז און וועט אָנפיהרען מיט דער ציוניסטישער אַרבייט אין אַלע לענדער.

ערקלערונג פון דער פערוואַלטונג פון פּראָפ. אַר=בייטער פעראיין פון פלייש=אינדוסטריע אין לאָדז.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער דערקלערונג אין דער לאָדזער פּרעסע פון פרייטאָג דעם 11-טען ה. ח. ווי די פערוואַלטונג פון קצביב-שחט'ער-פעראיין רופען זייערע מיטגלידער צו לאַקאַוטירען די שחט=הויז=אַרבייטער זונטאָג דעם 13=טען ה. ח. דערקלערען מיר פאָלגענדעס: 1) דער סכסוך מיט ה' ראָזענזאָן איז אַ פּועל יוצא דערפון וואָס ה' ראָזענזאָן האָט זיך דערלויבט צוצונעמען אַ טייל אַרבייט ביי די אַרבייטער אין שחט-הויז וועגען וואָס ס'איז תיכף געמאָלדען געוואָרען די פאָרשטעהער פון די קצבים פון שחט'ער-פעראיין, וועלכע האָבען אויפגעפאָדערט דעם ה' ראָזענזאָן די אַרבייט צוריקצוגעבען די אַרבייטער, ווען דער ה' ראָזענזאָן האָט זיך ענטזאָגט דאָס צו טון האָבען די פאָרשטעהער פון די קצבים, שחט'ער אָפּגענומען פון זיך די פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר די קאָנסעקווענצען ביים ה' ראָזענזאָן, ערשט דעמאָלס האָבען די אַרבייטער פערשטרייקט, אַזוי אַז די בעהויפּטונג, אַז מיר האָבען געהאַנדעלט אָן שום התראה שטימט נישט מיט'ן אמת, 2) וואָס אַנבעלאַנגט די מכלומר'שטע בעליידיגונגען, שטעלען מיר פעסט, אַז בעת דעם סכסוך איז פאָרגעקומען אַ געגענזייטיגער שאַרפער ווערטער אויסטויש, 3) און וועגען דעם פאָרוואורף פון מסירות אויב אַזעלכעס איז ווירקליך געשעהען דערקלערען מיר קאַטעגאָריש אַז מיר פעראורטיילען אַזעלכע מעטאָדען.

מיר זענען איבערצייגט, אַז די הערן קצבים שחט'ער וועלען זיך אָפּגעבען אַ רעכענונג, וואָס אַזוינס אַ לאָקאַוט בעדייט, אַ לאָקאַוט, וועלכער ווערט אין דעם איצטיגען פאַל אַרויסגערופען צוליב דעם אינטערעס פון אַ איינצעלנעם פערזאָן וואָס האָט געהאַנדעלט געגען די בעשלוסען פון זיין אייגענע פערוואַלטונג. דאָס וואָס איז שוין קלאָהר אַ טייל קצבים שחט'ער, פּאַר די קאָנסעקווענצען וואָס אַזאַ לאַקאַוט וועט האָבען פאַר דער לאָדזער בעפעלקערונג און פאַר ביידע פעראינטערעסירטע צדדים מאַכען מיר פעראַנטוואָרטליך נאָר די איניציאַטאָרען פון לאַקאַוט.

289

די פערוואַלטונג פון פּראָפעסיאָנעלען אַרבייטער=פער=איין פון פלייש=אינדוסטריע אין לאָדז ברזשעזשינער 5.

צום אָפּפאָהרען פון מיינע פריינדינס

דוזשאַ ראַבינאָוויטש און יוטאַ שטיינבאָק

קיין פּיטעסטי (רומעניען) ווינש איך זיי אַ גוטע און אַ גליקליכע רייזע.

פּינקוס וויינטרויב.

א טאַמבורירער און אַ לערן=יונגע ווערען געברויכט ביי משה ליבפעלד, 11 טראַוגוטאַ 11

ס'ווערט געזוכט אַ ניי=מאַשין צו קויפען אין גוטען צושטאַנד. אָפּערטען אין אַדמינ. אונטער „מאַש"ך.

צו דער האָכצייטס-פייער פון מיין ברודער און שוואָגער

ה' עמנואל וועגנער מיט פרל. חנה לעווין

גראַטולירען הערצליך און ווינשען עוויגעס גליק

יהושע קאָפּעל און פרוי.

293

וואַרנונג

פון ראַבינאַט צו אַלע לאָדזער קצבים!

נישט קוקענדיג דערויף, וואָס די פערגאַנגענע וואָך איז געווען אין דער פּרעסע אַ וואַרנונג פון די קצבים-פעראיינען צו די קצבים, אַז זיי זאָלען נישט פערקויפען קיין פרעמדע שחיטה-גענז, ווערען נאָך אין אַ סך יאַטקעס ביי קצבים פערקויפט פרעמדע גע'שחט'ענע עופות, דעריבער ווענדען מיר זיך צו אַלע קצבים מיט אַ שטרענגע וואַרנונג צום לעצטען מאָל מעהר נישט צו פערקויפען אין זייערע יאַטקעט פרעמדע שחיטה-עופות, אין געגענפאַל וועלען מיר אסרן זייערע יאַטקעס.

דער ראַבינאַט.

307

אויפפאָדערונג!

מיר פאָדערן אויף אַלע יודישע געפליגעל-הענדלער, פאַשערס און הענדלער פון לעבעדיגע עופות, צו קומען אויף דער

אַלגעמיינער פערזאַמלונג

וואָס קומט פאָר היינט, זונטאָג, 5 אַ זייגער נאָכמיטאָג אין פעראיינס-לאָקאַל פּאַמאַרסקאַ 17, וועגען דער

פראַגע פון האַנדעל מיט פרעמדע שחיטה.

די פערוואַלטונג פון יוד. געפליגעל=הענדלער=פעראיין אין לאָדז.

308

מיר דריקען אויס אונזער טיפסטען מיטגעפיהל אונזער חבר שלמה קימעלפעלד צוליב'ן טויט פון זיין יונג-פערשטאָרבענער מוטער

נ. ע. העננדעל לאַה

המקום ינחם אותך בתוך שארי אבילי ציון וירושלים.

די פערוואַלטונג פון „כתר צעירים" לאָדז.

314

8=ונג, בעקער=מייסטער!

מיר מאַכען אייך בעקאַנט, אַז היינט, זונטאָג, דעם 13-טען נאָוועמבער, פּינקטליך 6 אַ זייגער אין אָוונט קומט פאָר אין פעראיינס-לאָקאַל, פּאַמאָרסקאַ 14

312

אַן אַלגעמיינע פערזאַמלונג

אויף דער טאָג-אָרדנונג זעהר וויכטיגע פראַגען. קיין איינער זאָל נישט פעהלען.

עס וועלען אויך אָנטייל נעהמען אויף דער פערזאַמלונג דעלעגאַטען פון דער וואַרשאָווער צענטראַלע, די ח"ה ראַסנער און בראַמבערג

מיט אַכטונג די פערוואַלטונג.

צו דער פערלאָבונג פון מיין ליבען ברודער

אברהם קופּערמינץ מיט פרל. סאַלאַ בערקענוואַלד

גראַטולירען הערצליך און ווינשען עוויגעס גליק

313 מ. קופּערמינץ און פאַמיליע.

דאָס בעקאַנטע גרופּען=בילד

די גאוני ישראל

פּרייז 2 זלאָטעס. ביים צושטעלען דעם אַנאָנס — נאָר 60 גראָשען.

צו בעקומען אין אַדמיניסטראַציע פון „נ. פאָלקסבלאַט".

שוין ערשינען

— אַ זעהר אינהאַלטסרייכער — № 10 — פון דער — צייטשריפט

„דער יתום"

געווידמעט די ענינים פון יתומים-פערזאָרגונג, קינדער - ערציהונג און פרויען-שוץ.

רעדאַקטאָר: ד"ר אהרן לאַנגלעבען.

צו בעקומען אין אַדמיניסטראַציע: שענקעוויטש 3/5 טעגליך, חוץ שבת, פון 10–2 און פון 4–8 אָוועגד.

קיין שום געהיימער פונקט
איז נישט פערהאַן אין הלואה=אָפּמאַך.

וואַרשאַ. 12 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) דאָס פינאַנץ-מיניסטעריום האָט פערעפענטליכט אַ קאָמוניקאַט, אין וועלכען עס ווערען אָפּגעלייגט די קלאַנגען וועגען דעם, אַז אין דעם הלואה-אָפּמאַך זאָל זיך געפונען עפּעס אַ געהיימער פונקט, אויך איז נישט ריכטיג, אַז אינ'ם הלואה-אָפּמאַך זאָל זיך געפינען אַ פונקט, אַז פוילען איז פערפליכטעט צו שליסען אַ האַנדעלס-אָפּמאַך מיט דייטשלאַנד.

„וויזוואָלעניע" וויל נישט
פעראייניגען די פויערים=פּאַרטייען.

וואַרשאַ. 12 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) פרייטאָג איז דאָ פאָרגעקומען אַ צוזאַמענפאָהר פון די לאַנדווירטשאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס, ס'איז אָנגענומען געוואָרען אַ בעשלוס צו פעראייניגען אַלע פויערים-פּאַרטייען אין איין פּאַרטיי.

די „וויזוואָלעניע" האָט היינט פערעפענטליכט אַ קאָמוניקאַט, אַז זי בעציהט זיך נעגאַטיוו צו אַזאַ פּראָיעקט.

דער פּראָצעס געגען געוו. מיניסטער מאַנאַילעסקו
פּרינץ קאַרל וויל נאָר זיין רעגענט.

בוקאַרעשט, 12 (ספּ. טעל.) אין פּראָצעס געגען דעם געוו. מיניסטער מאַנאַילעסקו, וועלכער ווערט בעשולדיגט אין פּלאַנעווען אַנ'איבערקערעניש לטובת דעם קרוינפּרינץ קאַרל. טרעט אַרויס אַלס פערטיידיגער דער געוועזענער פּרעמיער אַווערעסקו.

מאַנאַילעסקו האָט ערקלערט, אַז ער האָט אַלץ געטון אויס ריין מאָנאַרכיסטישע אינטערעסען; ער פערזיכערט, אַז דער קרוינפּרינץ קאַרל האָט געוואָלט צוריקקעהרען קיין רומעניען נאָר אַלס רעגענט, דערביי האָט ער פּאָרגעלייענט די דעקלאַראַציע פון קרוינפּרינץ.

אַמעריקאַנישע הלואה פאַר די סאָוויעטען.
100 מיליאָן דאָלאַר אויף 60 יאָהר.

וואַשינגטאָן, 12. (ספּ. טעל.) די סאָוויעטען האָבען אָנגעהויבען אונטערהאַנדלונגען מיט אַמעריקאַנער באַנקירען וועגען אַ הלואה פון 100 מיליאָן דאָלאַר אויף 3 און אַ האַלב פּראָצענט אויף 60 יאָהר. די הלואה זאָל פערנוצט ווערען אויף דעקען די רוסישע חובות אין אַמעריקאַ.

וועגען דער גוטקייט פון ברויט
ווערט זאַרגען אַ ספּעציעלע קאָמיסיע.

וואַרשאַ, 12. (טעלעפאָניש). אין אינערן-מיניסטעריום איז פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ וועגען אַכטונג געבען אויף דער גוטקייט פון ברויט אין גאַנץ פּוילען. ס'איז בעשלאָסען געוואָרען צו שאַפען אַ קאָמיסיע, וועלכע וועט האָבען די אויפזיכט איבער'ן ברויט-אויסבאַקען אין גאַנצען לאַנד.

היינטיגע באַלפור - מאַניפעסטאַציע אין וואַרשאַ
דער דוואַ=גראַשע טוט וועה דער קאָפּ...

וואַרשאַ. 12 (טעלעפאָניש) היינט זונטאָג וועט אין וואַרשאָ פאָרקומען אַ גרויסע גאַסען - מאַניפעסטאַציע לכבוד דעם 10 יאָהר-טאָג פון דער באַלפור-דעקלאַראַציע. די דאָזיגע מאַניפעסטאַציע ווערט איינגעאָרדענט דורך דער וואַרשעווער ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע.

די „דוואַ גראָשע" ברענגענדיג די דערמאָהנטע ידיעה אונטערן קעפּעל: „פּאַלעסטינער בלאָף" ניט צו פון זיך, אַז בעת אין וואַרשאָ קומען פאָר מאַניפעסטאַציעס פון די ציוניסטען, קען קיין איין יוד נישט אַריינקומען קיין פּאַלעסטינאַ.

פון וואָס אַלץ דער „דוואַ - גראָשע" טוט וועה דער קאָפּ?

נאָך עטליכע אַזעלכע
און וויטאָס האָט פערשפּילט.

טאַרנאָוו, 12. (ספּ. טעל.). איינער פון די אָנגעזעהענסטע טוער אין „פּיאַסט" אַדוואָקאַט ד"ר יאַניגאַ האָט צוגעשיקט אַ בריף צו וויטאָס'ן, אַז ער טרעט אַרויס פון דער פּאַרטיי.

אויך כ. ד. שפּאַלט זיך.

וואַרשאַ, 12. (טעלעפאָניש). דער קראָקאָווער דעפּוטאַט פון כ. ד. מיטאָנאָווסקי האָט צוגעשיקט אַ בריף צום סיים-קלוב פון זיין פּאַרטיי, אַז ער טרעט אַרויס פון כ. ד. צוליב דער פיינדליכער שטעלונג פון דעם קלוב צו דער רעגירונג פון מאַרשאַל פּילסודסקי.

פּ. פּ. ס. געהט נישט אין לינקען בלאָק.

וואַרשאַ, 12 (טעלעפאָניש) די פּ.פּ.ס. האָט בעשלאָסען וועגען די נאָהענטסטע סיים-וואַהלען צו פיהרען אונטערהאַנדלונגען נאָר מיט „וויזוואָלעניע". דאַגעגען אָפּצוואַרפען יעדער אַרט פערשטענדיגונג מיט נ.פּ.ר. און „פּאַרטיאַ פּראַציי" אַזוי-אַרום האָט פּ.פּ.ס. אָפּגעוואָרפען דעם פאָרשלאַג פון דער פויערים-ריכטונג וועגען אַ לינקען בלאָק.

נאָך אַלץ וועגען ענין זאַגורסקי

וואַרשאַ, 12. (טעלעפאָניש). די "אַ.ב.צ." ברענגט אַ געשפּרעך מיט'ן שעף פון מיליטער געריכט פּאָלקאָווניק אַרמינסקי וועגען דעם ענין זאַגורסקי. לויט דער „אַ.ב.צ." האָט פּאָלקאָווניק אַרמינסקי געזאָלט ערקלעהרען, אַז דער ענין זאַגורסקי איז אינגאַנצען אַנולירט געוואָרען.

זעלבסטמאָרד פון אַ נאַכט=וועכטער אין וואַרשאַ.

וואַרשאַ, 12. (טעלעפאָניש). אויף גענשאַ 5 האָט זיך אויפגעהאָנגען אין טויער דער נאַכט-וועכטער שלמה ליבקאָווסקי, וועלכער וואוינט אויף נאַלעווקי 36.

ליבקאָווסקי איז פרייטאָג ביינאַכט אַרויס פון דערהיים און געגאַנגען ווי שטענדיג נעכטיגען אין טויער אויף גענשאַ 5.

אָפּקלאַנגען פון שוואַרצבאַרד=פּראָצעס.
אַמבאַסאַדאָר ציעכאַנאָווסקי לייקענט, אַז פוילען זאָל האָבען געשטיצט פּעטלוראַ'ס צד, — פּראָטעסט פון די אוקראַינער אין אַמעריקאַ, — מיט שוואַרצבאַרד'ן איז בעפרייט געוואָרען אויך דאָס אוקראַינישע פאָלק.

ניו-יאָרק, (יט"א) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער ידיעה, וואָס האָט זיך בעת'ן שוואַרצבאַרד - פּראָצעס בעוויזען אין דער יודיש-אַמעריקאַנישער פּרעסע, אַז די פוילישע רעגירונגס-קרייזען אונטערשטיצען פּעטלוראַ'ס צד אויפ'ן שוואַרצבאַרד-פּראָצעס. האָט דער פּרעזידענט פון דער פעדעראַציע פון די פוילישע יודען אין אַמעריקאַ ה' בנימין ווינטער פערעפענטליכט אַ טעלעגראַמע, וואָס ער האָט בעקומען פון פוילישען געזאַנדטען אין די פעראייניגטע שטאַטען ה' ציעכאַנאָווסקי.

דער פוילישער געזאַנדטער האָט ענטשידען געלייקענט, אַז די פוילישע רעגירונג זאָל האָבען געשטיצט פינאַנציעל אָדער מאָראַליש פּעטלוראַ'ס צד, עס קאָן קיין רייד נישט זיין וועגען דעם, אַז פוילען זאָל אויסאיבען איהר דרוק אָדער איינפלוס אויף אַ געריכט אין אַ פרעמד לאַנד.

גלייכצייטיג האָט דער פוילישער געזאַנדטער אויסגעדריקט זיין דאַנקבאַרקייט און אָנערקענונג פאַר דער פריינדליכער און סימפּאַטישער בעציהונג צו פוילען, וואָס האָט זיך אויסגעדריקט אין די האַנדלונגען פון דער פעדעראַציע פון די פוילישע יודען אין די פעראייניגטע שטאַטען.

פילאַדעלפיאַ. (י.ט.א.) די בעפרייאונג פון שלום שוואַרצבאַרד אין פּאַריז האָט אַרויסגערופען אַ פּראָטעסט מצד דער אוקראַינישער קאָנפערענץ, וועלכע איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען אין פילאַדעלפיאַ. די קאָנפערענץ האָט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, אַז שוואַרצבאַרד האָט זיין בעפרייאונג נישט פערדינט.

די רעדנער האָבען ערקלערט, אַז ביי דעם פּראָצעס אין פּאַריז איז פּעטלוראַ געוועזען אויף דער בעשולדיגונגס-באַנק און שוואַרצבאַרד איז אפילו נישט אָנגעקלאָגט געוואָרען. אין דער רעזאָלוציע ווערט אויך געזאָגט, אַז די קאָנפערענץ איז איבערצייגט, אַז פּעטלוראַ איז נישט פעראַנטוואָרטליך פאַר די פּאָגראָמען אויף יודען אין אוקראַינע.

ניו-יאָרק, (יט"א) די פעדעראַציע פון די אוקראַינער יודען אין אַמעריקאַ האָט אַרויסגעגעבען אַ פאָלגענדע ערקלערונג וועגען שוואַרצבאַרד'ס בעפרייאונג: „בעפרייענדיג שוואַרצבאַרדען האָט דאָס פראַנצויזישע געריכט בעפרייט אויך דאָס אוקראַינער פאָלק, וואָס פּעטלוראַס פערטיידיגונג האָט אויף איהם אַרויסגעוואָרפען. איצט ווייסט מען שוין, אַז פּעטלוראַ איז שולדיג אין די פּאָגראָמען, אָבער נישט דאָס אוקראַינישע פאָלק. מיר, אוקראַינישע יודען האָבען אַלעמאָל בעהויפּט, אַז ווען נישט די בלוטיגע העצעס מצד די פּעטלוראַס, דעניקינס א. אַז. וו. וואָלט דאָס אוקראַינישע פאָלק קיין פּאָגראָמען נישט געמאַכט און דער שלום צווישען די יודען און אוקראַינער וואָלט נישט געשטערט געוואָרען. די פּאָגראָם - העצעס האָט אומגעבראַכט צעהנדליגער טויזענדער יודישע לעבענס זיי האָבען אויך געפיהרט צו פּעטלוראַס טויט דורך שוואַרצבאַרד'ן, וועמען דאָס פראַנצויזישע געריכט האָט איצט בעפרייט.

מיר זענען צופרידען מיט'ן ווערדיקט און מיר דריקען אויס אונזערע איבערצייגונג, אַז דאָס אוקראַינישע פאָלק וועט איצט איינזעהען, אַז נישט יודען זענען זייערע שונאים נאָר די, וועלכע העצען זיי צו פּאָגראָמען נעגען יודען".

Oto nowe mydło Elida!

Łagodne, czyste, o jasnej barwie. Obfita i miękka piana przyjemnie orzeźwia i czyni cerę niezwykle piękną. Wytworny, niezanikający, trwały zapach — subtelny, jak w najdroższych mydłach.

1 Kawałek — 100 gramów

Mydło ELIDA Favorit

גרויסע פערפלייצונגען אין אייראָפּאַ.
אונגעהויערע שאַדענס, דער'הרג'עטע און פערוואונדעטע.

גענף, 12 (ספּ. טעל.) דאָס פירשטענטום ליכטענשטיין איז ווידער פערפלייצט געוואָרען, דער רהיין האָט איבערגעריסען עטליכע בריקען. פון גראַבונצען קומען אָן זעהר בעאונרוהיגענדע ידיעות.

קאַרלסרוהע, 12 (ספּ. טעל.) צוליב דעם 16-שעה'דיגען רעגען האָבען אויסגעגאָסען אַלע טייכען אין שוואַרצוואַלד. דער רהיין איז אין זיין אויבערשטען טייל אַרויס פון די ברעגעס. די באַהן-ליניע צווישען פראַנקפורט און באַזעל איז איבערגעריסען. די שאָדענס זענען זעהר בעדייטענד. פון מאַנהיים קומען אָן ידיעות וועגען אויסגוס פון רהיין און נעקאַר.

פּאַריז, 12 (ספּ. טעל.) אויפ'ן מערב-ברעג פון פראַנקרייך בושעוועט אַ געוואַלדיגער שטורם. פיל פישער-שיפען זענען דערטרונקען געוואָרען און די פישערס זענען אומגעקומען. אויף דער ליניע ניצאַ — גענואַ איז בעשעדיגט געוואָרען די באַהן-ליניע.

פערפלייצונג אין די קאַרפּאַטען.
פרוי פון מלוכה=פּרעזידענט געוועזען אין געפאַהר.

וואַרשא, 12. (טעלעפאָניש) דאָנערשטאָג ביינאַכט האָט אין קאַרפּאַטען-רוס געבושעוועט אַ געוואַלדיגער שטורם-ווינד, די שאָדענס זענען אונגעהויערע. אין באָריסלאַוו האָט דער ווינד פערניכטעט אַלע עלעקטרישע קאַבלען און עטליכע טורעמס אין די נאַפט-קוואַלען. פון פיל הייזער זענען אַראָפּגעריסען געוואָרען די דעכער. נאָהענט פון באָריסלאַוו איז אינגאַנצען פערברענט געוואָרען דאָס דאָרף אוליטשנאָ. דער ווינד האָט אויסגעריסען בוימער מיט די וואורצלען. אין דעם געביט, וואו ס'איז פאָרגעקומען דער שטורם-ווינד האָט זיך גראָד געפינען די פרוי פון מלוכה-פּרעזידענט, וועלכע איז דאָרט געוועזען מיט אַ דעלעגאַציע אויסצופאָרשען די שאָדענס פון דער פערפלייצונג. די דעלעגאַציע איז קוים ניצול געוואָרען פון טויט. דאָס אַרבייטס-מיניסטעריום האָט אַרויסגעשיקט דרינגענדע הילף פאַר די געליטענע.

דער ראַוט אין שלאָס.
איינגעלאַדען יודישע פאָרשטעהער.

וואַרשאַ. 12 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) פרייטאָג איז אין שלאָס פאָרגעקומען אַ ראַוט לכבוד דעם יאָהר-טאָג פון דער פוילישער בעפרייאונג. מאַרשאַל פּילסודסקי האָט אויף דעם ראַוט געהאַט אַ לענגערען שמועס מיט'ן דייטשען געזאַנדטען ראַושער.

פון יודען זענען צום ראַוט איינגעלאַדען געוואָרען די רעדאַקטאָרען פון די יודישע צייטונגען, פּרעזעס האַרטגלאַס, עטליכע רבנים א. אַ. די רבנים זענען צוליב פרייטאָג צום ראַוט נישט געקומען.

אויפנאַהמע פאַר'ן קעניג פייזול
אָרדענט איין הערבערט סעמיועל.

לאָנדאָן, 12. (טעלעגר. דורך י. ט. א.) סער הערבערט סעמיועל האָט איינגעאָרדענט אַ פייערליכע אויפנאַהמע פאַר'ן קעניג פון איראַק פייזול, וועלכער ווײַלט איצט אין לאָנדאָן. אויף דער אויפנאַהמע זענען צוו. אַנד. געסט אָנוועזענד געוועזען לאָיד דזשאָרזש. פּראָפ. ווייצמאַן, קאַדורי א. אַנד.

„נייער פאָלקסבלאַט"
לאָדז. 13 נאָוועמבער 1927.

די יודיש - קאַטעדרע
ביי דער ירושלים'ער אוניווערזיטעט.

מיט א געוויסער צייט צוריק איז אין דער פּרעסע דערצעהלט געוואָרען פאָלגענדע מעשה. אין תּל אביב האָט געוויילט א רייכער אַמעריקאַנער טוריסט, וועלכער האָט זיך אינטערעסירט מיט דעם מצב פון די דאָרטיגע שוהלען און ישיבות. ווען ער האָט בעזוכט איינע פון די שוהלען, האָט ער דאָרט ערגיץ אין א ווינקעל-צימער אָדער גאָר אויף א בוידעם געפונען עטליכע אַלטע יודען, וואָס האָבען געלערנט גמרא אויף יודיש. דער אַמעריקאַנער איז געווען שטאַרק פערוואונדערט, וואָס די יודען זיצען פערשטעקט אויף א בוידעם; דעראויף האָט מען איהם ערקלערט, אַז לערנען איז אָפיציעל ערלויבט נאָר אויף העבּראַעיש, נאָר אַזוי ווי די יודען קענען נישט לערנען אויף העבּראַעיש, מוזען זיי זיך מיט זייער ביסעל תּורה בעהאַלטען אין די ווינקלען, כּדי מ'זאָל זיי וואָס ווייניגער זעהן און הערען. דער אַמעריקאַנער, דערצעהלט מען, איז געווען עמפּערט פון אַזאַ מין בעציהונג, נישט אַזוי ווייט צו יודיש, ווי צו די אַלטע יודען און האָט זיך אָפּגעזאָגט צו געבען שטיצע פאַר דער שוהל.

מילא, מוחל דעם אַמעריקאַנער מיט זיין שטיצע אָדער נישט שטיצע. אָבער די מעשה גופא איז זעהר פּיקאַנט און כאַראַקטעריסטיש פאַר דער בעציהונג צו יודיש אין ארץ ישראל. ס'איז א טרויריגער פאַקט, אָבער א פאַקט, וועלכען מ'קאָן נישט אָפּלייקענען, זעלטען וואו עס הערשט אַזאַ אומטאָלעראַנץ לגבי דעם לשון פון דעם רוב מנין און בנין פון יודישען פאָלק, ווי אין ארץ-ישראל. די גבורות פון די „גדוד מגיני השפה" קאָנען זיך פערגלייכען מיט אַנאַלאָגישע מעשים פון עהנליכע אָרגאַניזאַציעס אין אַנדערע לענדער. זייער קאַמפּס-לוסטיגקייט געגען יודיש גרייכט אויך אויסער די גרענעצען פון א"י, און בעת ס'איז פאָרגעקומען דער ציוניסטישער קאָנגרעס אין באַזעל, האָבען זיי צוגעשיקט א דעפּעשע מ'זאָל נאָר זעהן נישט צו דערלאָזען עס זאָל דאָרט גערעדט ווערען אויף יודיש.

די שפּראַך, אויף וועלכער עס רעדען מיליאָנען יודען, ווערט אין א"י פערפאָלגט, און מ'דאַרף בעזיצען דעם אויטאָריטעט און די חשיבות פון א שלום אש, כּדי צו האָבען דאָרט די מעגליכקייט צו האַלטען א דרשה אין יודיש, און אויך דאָס נישט אָהן שטערונגען.

אַזאַ בעציהונג צו דער שפּראַך פון פאָלק רופט אַרויס א נאַטירליכע פערביטערונג. די בעציהונג גיט אויך א געוועהר אין די הענד פון די שונאים פון דער יודישער זאַך אין אַנדערע לענדער. נישט איינמאָל קומט אויס דאָ אין פּוילען צוהערען אויף אונזערע טענות און פאָדערונגען וועגען דער גלייכבערעכטיגונג פון דער יודישער שפּראַך: זעהט בעסער, וואָס עס טוט זיך ביי אייך אין פּאַלעסטינא, פיהרט פריהער דורך גלייכבערעכטיגונג פאַר יודיש אין אייער לאַנד, דעמאָלט וועט איהר קומען מיט טענות צו אונז.

ביי אַזאַ מצב גיט א געוויסע סאַטיספאַקציע דער פאַקט, וואָס ביי דער העבּראַעישער אוניווערזיטעט אין ירושלים ווערט געעפענט א קאַטעדרע פאַר דער יודישער שפּראַך. פערשטעהט זיך, אַז דאָס איז נאָך ווייט פון טאָלעראַנטער בעציהונג און ווער רעדט שוין פון גלייכבערעכטיגען יודיש מיט אַנדערע שפּראַכען אין ארץ ישראל. אָבער דאָך איז עס א שריט פאָראויס, און פאַר דער פּראָפּאַגאַנדע פון דעם א"י-געדאַנק וועט דער דאָזיגער פאַקט יעדענפאַלס האָבען א מעהר פּאָזיטיווע בעדייטונג, ווי די מעשה וועגען יודען, וועלכע מוזען זיך מיט זייער תּורה-לערנען אויף יודיש בעהאַלטען אויף בוידימער פון שוהלען.

ל.

פּערטריבענער פּרינץ קאַראָל
האַלט איצט גאַנץ רומעניען אין אונגעהויערע שפּאַנונג.

די רומענישע רעגירונג האָט אינגאַנצען איזאָלירט דאָס לאַנד דורכ'ן פערווערען צושטעלען אויסלענדישע צייטונגען, און דורך א שטרענגער צענזור אויף בריף און צייטונגען, וואָס ווערען אַרויסגעשיקט קיין אויסלאַנד. אַזעלכע שוץ-מיטלען זאָגען שטענדיג עדות, ווען א צורודערונג, א בהלה ביי דער מאַכט.

אויף וויפיל ידיעות פון רומעניען קריגען זיך אַריין קיין אויסלאַנד איז די לאַגע פון דער איצטיגער רומענישער רעגירונג פאַקטיש נישט מקנא צו זיין.

א פאַקט איז, אַז דאָרט קומט פאָר א שטילער קאַמף וועגען דער דינאַסטיע. שוין גלייך נאָכ'ן טויט פון קעניג פערדינאַנד, האָט דער פערטריבענער פּרינץ קאַראָל אין אינטערוויאו'ען מיט אויסלענדישע צייטונגס-קאָרעספּאָנדענטען נישט פערבעהאַלטען זיינע כוונות און פּלענער: ער איז געווען פערבונדען מיט א צוזאָג, וואָס ער האָט געגעבען זיין פאָטער, אָבער ווי נאָר דער פאָטער איז געשטאָרבען, האָט ער זיך דערקלערט פאַר פריי פון'ם צוזאָג, און אַז לגבי דעם רעגענטען-ראַט אַנערקענט ער נישט קיין שום התחייבות'ן. מיט אַנדערע ווערטער: קאַראָל האָט אַרויסגעבראַכט אין דער עפענטליכקייט זיינע פּרעטענציעס אויפ'ן רומענישען טראָן.

איצט ווייסט ער ס'אַרא קראַפט עס האָבען אין לאַנד די ברידער בראַטיאַנו, און ווי שטאַרק זיי וועלען קעמפען מיט איהם — דעריבער וויל ער, אַז דאָס לאַנד זאָל דורך א פרייעם אַרויסזאָגען זיך רופען איהם קיין רומעניען. ער וויל זיך זעצען אויפ'ן טראָן אַלס אַנ'אויסגעוועהלטער קעניג, לויט'ן ביישפּיל פון נאַפּאָלעאָן דעם דריטען.

אין דער הינזיכט קומען זיך צונויף זיינע פּלענער מיט די כוונות פון דער אָפּאָזיציע. ביידע אָפּאָזיציאָנעלע פּאַרטייען די אַווערעסקאַנישע און די נאַציאָנאַל-פּויערישע (צאַראַניסטישע) האָבען זיך אָנגעכאַפּט פאַר דעם פּרינץ קאַראָל, ווי פאַר א מיטעל צו שאַפען זיך א פּאָליטישע פּלאַטפאָרם. אויך די לידערס פון די איבעריגע פּאַרטייען בעהאַלטען נישט אויס זייערע סימפּאַטיעס צום פּרינץ קאַראָל.

עס איז גאָר קיין ספק נישט, אַז דער רוב בעפעלקערונג איז אויף קאַראָל'ס צד — נישט-אַזוי ווי אויף א בערעכטיגטען פאָרשטעהער פון דער דינאַסטיע, נאָר אויס שנאה צו די ליבעראַלען, אונטער דעם יאָך פון וועלכע דאָס לאַנד ווערט ממש דערשטיקט.

דאָס אָפיצירענטום איז אויך אויף דער זייט פון קאַראָל'ען, נאָר אין דער גאַנצער מאַסע, איז עס פּאַסיוו און צוגעוואוינט צו בלינדער געהאָרכזאַמקייט. אין פאַל פון אַנ'איבערקעהרעניש, וואָלט דאָס רומענישע אָפיצירענטום זיך געפאָלגט א פיהרער פון קאַראָל'ען פּונקט אַזוי, ווי עס פיהרט איצט אויס די בעפעהלען פון די ליבעראַלען.

אין לאַנד ווערט איצט, אין אַלגעמיין, געשאַפען א קולט פאַר'ן פּערטריבענעם פּרינץ, און מען רעדט וועגען איהם, ווי וועגען א נאַציאָנאַלען קעניג, א פּראָוואָסלאַוונעם, וועלכער רעדט גוט אויף רומעניש. עס זענען שוין פערגעסען געוואָרען זיינע בוקאַרעשטער וואָאַנטורעס, און מ'איז אפילו געניגט צו מוחל זיין איהם זיין חתונה מיט דער פרוי ליפּעסקו.

די לאַגע איז אַזאַ, אַז איטליכע אינערליכע אַגיטאַציע בעמיהט זיך אויסצונוצען קאַרלס נאָמען אויף א בעזונדער'ן אופן. מען גיט צו פערשטעהן, אַז ווען ער וועט אַרויף אויפ'ן טראָן, וועט ליקווידירט ווערען דער רומעניש-אונגאַרישער סכסוך.

פאַר קאַרלען האָט זיך אויך אָנגעכאַפּט די קאָמוניסטישע פּראָפּאַגאַנדע, וועלכע פערזיכערט, אַז קאַרל איז אַנ'עכטער דעמאָקראַט, אַז ער וועט תּיכף פונאַנדערטרייבען די בורזשואַס, און וועט אַנערקענען די סאָוויעטישע מאַכט אין רוסלאַנד.

דער אינערליכער מצב פון איצטיגען רומעניען איז געוואָרען אַזוי וואַקעלדיג, אַז אויסלאַנד הויבט זיך שוין אָן מיט איהר שטאַרק צו אינטערעסירען, און בראַטיאַנו האָט שוין, למשל, בעקומען א בריף פון בריאַנ'ען, אין וועלכען דער לעצטער שרייבט פון זיין אייגענעם און פּואַנקאַרעס נאָמען, אַז רומעניען שפּילט א גרויסע ראָלע אינ'ם אויפהאַלט פון אייראָפּעאישען שלום, און דעריבער זענען נישט געוואונשען קיין אינערליכע אויפטרייסלונגען אין רומעניען.

אָטאָ די אויפטרייסלונגען, וועלכע זענען איצט גאַנץ מעגליך, קאָנען זיין קאַטאַסטראָפאַל איז דער ערשטער רייה פאַר רומעניען גופא.

ס. ק—י.

יודישע נייעס.

די דייטש-פעלקישע געגען יודענטום און קאַטאָליציזם.

בערלין, (יט"א) „די דייטש-פעלקישע פרייהייטס-בעוועגונג" האָט די טעג אָבגעהאַלטען אין בערלין א צוזאַמענפאָהר פון איהרע אָנהענגער פון אַלע טיילען פון דער מלוכה. די בעראַטונגען אויפ'ן צוזאַמענפאָהר זענען געפיהרט געוואָרען אונטערן לאָזונג: „געגען דער וועלט-דיקטאַטור פון די איבערמלוכה'שע מאַכטען". אין די רעזאָלוציעס, וואָס זענען אָנגענומען געוואָרען ווערט גערופען צום קאַמף „פאַר דער בעפרייאונג פון דייטשען גייסט פון דער יודישער צערשטערונג און דער יעזואיטישער פערקנעכטונג". דער צוזאַמענפאָהר האָט זיך אויך אַרויסגעזאָגט פאַר דער מאָנאַרכיע און פאַר איבערבויען די מלוכה אויף די יסודות פון בערופליכע קאָרפּאָראַציעס לויט'ן פאַשיסטישען מוסטער.

אין וועלכע שפּראַכען ווערען געלעזען ביכער אין א"י?

ירושלים. (י.ט.א.) די צאָהל ביכער פון דער העבּראַעישער נאַציאָנאַלער אוניווערזיטעטס-ביבליאָטעק בעטרעפט איצט 134,878 אין 169,127 בענדער.

צווישען די געלעזענע ביכער איז פערהאַן 43 פּראָצענט אין דער העבּראַעישער שפּראַך 20 פּראָצ. אין דער דייטשער שפּראַך, 10 1/2 פּראָצ. אין דער רוסישער, 10 1/2 פּראָצ. אין דער יודישער און 9 פּראָצ. אין דער ענגלישער שפּראַך.

ווי אַזוי לענין האָט איבערגענומען די מאַכט

אין אילוסטרירטען בוך „לענין און גאַנדי" פון רענע פילים-מילער, וועלכעס גיט איבער א לעבעדיגע כאַראַקטעריסטיק פון לענינ'ען, געפינען מיר די פאָלגענדע אינטערעסאַנטע סצענע:

אין אָקטאָבער 1917 איז לענין דעפיניטיוו צוריקגעקעהרט קיין פעטערבורג. דעם 24-טען אָקטאָבער איז דער אויפשטאַנד אויסגעבראָכען צום צווייטען מאָל: די באָלשעוויקעס האָבען בעזעצט דעם טעלעגראַפען-אַמט און די בריקען אויף דער נעוואַ. דעם נעכסטען טאָג, דעם 25-טען אָקטאָבער, לויט דער רוסישער צייט-רעכנונג און דעם 7-טען נאָוועמבער לויט מערב-אייראָפּעאישער צייט-רעכנונג האָבען די רעוואָלוציאָנערע סאָלדאַטען בעקומען אין זייער האַנד די געביידע פון דער הויפּט-פּאָסט און פון דער מלוכה-באַנק. דאָס רעגירונגס-מיליטער איז מאַסענווייז אַריבער צו די רעוואָלוציאָנערען, נאָכמיטאָג איז דער מיניסטער-פּרעזידענט קערענסקי אַנטלאָפען און עס איז געוואָרען בעקאַנט דער שטורץ פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג. לענין האָט זיך בעוויזען עפענטליך, האָט צוזאַמענגערופען א סאָוויעטען-זיצונג און דאָרט געהאַלטען א זיג-רעדע.

אָווענד דעם זעלבען טאָג איז געוואָרען געשטורעמט דער ווינטער-פּאַלאַץ, דער לעצטער מקום מקלט פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג, דורך דעם רעוואָלוציאָנערען מיליטער. לענין איז שוין דאַמאָלס געוואָרען דער האַר פון רוסלאַנד! דעם נעכסטען טאָג איז ער געוואָרען געוועהלט אַלס פּאָרזיצער פון ראַט פון די פאָלקס-קאָמיסאַרען.

באַלד נאָך דעם איבערנעהמען די מאַכט דורך די באָלשעוויקעס האָט לענין געהאַט א ראַדיאָ-געשפּרעך מיט דער פעסטונג קראָנשטאַט. דער דאָזיגער געשפּרעך איז איינס פון די אינטערעסאַנטסטע פאַר די טעג פון דער איבערקעהרעניש.

ווען לענינ'ס סעקרעטאַר האָט דורכגעפיהרט די פערבינדונג מיט קראָנשטאַט האָט זיך דאָרט געמעלדעט א מאַן, וועלכער האָט זיך פאָרגעשטעלט אַלס סאָציאַל-רעוואָלוציאָנער.

„לענין ווינשט מיט אייך צו רעדען אין נאָמען פון דער רעוואָלוציאָנערער רעגירונג" — האָט ערקלערט דער סעקרעטאַר.

„ביטע זעהר! וואָס ווילט איהר אונז מודיע זיין?"

לענין איז דאַן אַליין צוגעגאַנגען צום אַפּאַראַט:

„זענט איהר בעפולמעכטיגט צו פערהאַנדלען אין נאָמען פונ'ם קרייז-קאָמיטעט פון דער אַרמעע און פלאָט?"

„געוויס!" — איז געווען די תשובה פון קראָנשטאַט.

„זענט איהר בכח תּיכף צו שיקען א גרויסע צאָהל מינינוואָרפער און קריגס-שיפען קיין פעטערבורג?"

„איך וועל תּיכף רופען צום אַפּאַראַט דעם שעף פון דעם באַלטישען פלאָט".

„מיר דאַרפען האָבען — האָט לענין ערקלערט — אַזוי פיל באַגנעטען ווי נאָר מעגליך, אָבער נאָר סאָלדאַטען, וועלכע זענען אונז פולקאָם איבערגעגעבען. וויפיל אַזעלכע מענשען קענט איהר אונז צושטעלען?"

„ביז 5000!" מיר קענען דאָס מיליטער תּיכף לאָזען אָפּגעהן קיין פעטערבורג".

„ביז צו וועלכער צייט קאָנט איהר אונז גאַראַנטירען, אַז דאָס מיליטער וועט אָנקומען?"

„העכסטענס אין 24 שעה" — איז געווען די תשובה.

„האָט איהר די נויטיגע לעבענסמיטעל פאַר דער מאַנשאַפט?"

„יאָ!" מיר האָבען גענוג. עס זענען דאָ פערהאַן 356 מאַשינען-געוועהרען און עטליכע באַטעריען פעלד-אַרטילעריע, וועלכע מיר שטעלען אייך צו פערפיגונג".

לענין איז געווען זעהר צופרידען און האָט געזאָגט:

„דאַן בעט איך אין נאָמען פון דער רעפּובליקאַנישער רעגירונג, תּיכף אָפּצושיקען דאָס מיליטער. עס איז אייך שוין זיכער בעקאַנט, אַז עס האָט זיך געשאַפען א נייע רעגירונג. ווי אַזוי האָט מען די דאָזיגע נאַכריכט אויפגענומען אין קראָנשטאַטער סאָוויעט?"

„מיט גרויס בעגייסטערונג",

„זעהט — האָט לענין ערקלערט, — אַז די אינפאַנטעריע-רעגימענטען זאָלען ווערען פערזאָרגט מיט לעבענס-מיטעל און אָפּגעשיקט ווערען".

מיט דער פערזיכערונג, אַז דאָס וועט באַלד געשעהן, האָט זיך געענדיגט דאָס דאָזיגע מערקווירדיגע טעלעפאָן-געשפּרעך. דעם אַנדערען טאָג איז דאָס קראָנשטאַטער מיליטער לויט'ן פּראָגראַם אָנגעקומען קיין פעטערבורג און זייט דאַן איז עס געווען די פערלעסליכסטע שטיצע פאַר לענינ'ס נייע רעגירונג:

אויף אַנ'אינטערעסאַנטען אופן דערצעהלט טראָצקי איבער לענינ'ס פערהאַלטען זיך אין די ערשטע טעג נאָך לענינ'ס זיג אין פעטערבורג:

פון דעם מאָמענט אָן, ווען די פּראָוויזאָרישע רעגירונג איז געוואָרען ערקלערט אַלס אַראָבגעזעצט איז לענין אַרומגעגאַנגען און געהאַנדעלט אין יעדען פּרט אַלס די „נייע רעגירונג". מיר האָבען נאָך נישט געהאַט קיין שום אַפּאַראַט. עס האָט געפעהלט יעדער קאָנטאַקט מיט דער פּראָווינץ. די בעאַמטע האָבען סאַבאָטירט. עס איז נישט געווען קיין געלד און אויך נישט קיין אַרמעע. אָבער לענין האָט אַרויסגעגעבען פעראָרדנונגען, דעקרעטען און בעפעהלען אין נאָמען פון דער רעגירונג. און זיין בעשטימטער טאָן איז געוואָרען צום טאָן פון דער רעגירונג, וועלכע האָט באותו רגע נאָך אַרומגעשוועבט אין דער לופט, זי האָט מאָרגען אָדער איבערמאָרגען געמוזט ווערען צו א געוויסער קראַפט — און איז דאָרום פון דער התחלה אָן אַלס אַזעלכע אויפגעטרעטען.

PERFUMERJA
J. Drukier, Łódź
ULICA ZAWADZKA 11
עמפּפעהלט א רייכען אויסוואַהל
פון די נייעסטע פּערפומען,
טואַלעט-זייפען, קרעמען, פּודער,
קעלנישע בלומען-וואַסערן ווי אויך אַלערליי
קאָסמעטיק צו קאָנקורענץ-פּרייזען
פאַר ענגראָסיסטען ראַבאַט
בעמ.: פּודער קאָטי און הוביגאַן אויף דער וואָג

פיאָדאָר שאַליאַפּין*)

פרויען.

1.
דער דועל.

איך האָב פון קינדווייז אָן געלייענט פיל קרימינאַל-ראָמאַנען מיט פּאַרלאַמענטאַרישע ליבעס-אינטריגעס און גאַנץ פריה האָב איך אָנגעהויבן צו פאַנטאַזירען וועגען ליבע. מיר, אַ חבורה יונגע גימנאַזיסטלעך, זענען דאַן געווען אַלע פערליבט אין אַ גימנאַזיסטין, אָליאַ באָריסענקאָ—אַ קאַלטע שיינהייט, וואָס האָט געהאַט אַ קאַטשקע-גענגעל און האָט די גאַנצע וועלט אָנגעקוקט מיט גלייכגילטיגע אויגען, מיט וואָס פאַר אַ בענקשאַפט פלעגען מיר דערוואַרטען די פּאַסכאַ-יום-טובים, כּדי צו קאָנען אָליאַ'ן געבען דעם טראַדיציאָנעלען רעליגיעזען פּאַסכאַ-קוש.

צוליב דער דאָזיגער דולצינעאַ האָב איך געהאַט אַ גאַנצען דועל. דער דועל איז נישט געווען, חס ושלום, אומפערמיידליך, איך בין אָבער געווען אַ בחור'ל, וואָס האָט זיך אָנגעלייענט מיט דומאַס ראָמאַנען און בין געווען גרייט העלדיש צו „קעמפען" פאַר מיין ליבע ביי דער ערשטער בעסטער געלעגענהייט.

מיר זענען געווען בעקאַנט מיט איינעם אַ גימנאַזיסט, וועלכער פלעגט גנבענען ביי זיין פאָטער ביקסען, זיי פערקויפען און פאַר'ן געלד אונז מכבד זיין מיט ביער אין אַ קנייפּע.

איינמאָל האָט דער דאָזיגער גימנאַזיסט נישט בעהאַנדעלט גענוג בכבוד'דיג, לויט מיין מיינונג, די „דאַמע" אונזערע, די דערמאָנטע אָליאַ. דאָס האָט מיר אַזוי פערדראָסען, אַז איך האָב דעם גימנאַזיסט גלייך אָפּגעשיקט „ק' טשערטאַם" (צום טייוועל). ער האָט מיך געוואָלט שלאָגען, נאָר די חברים האָבען זיך אריינגעמישט און האָבען דערקלערט, אַז ער קאָן בעקומען פון מיר זיין סאַטיספאַקציע אויפ'ן וועג פון אַ דועל. איך האָב דעם דאָזיגען פאָרשלאַג אָנגענומען מיט גרויס פרייד און אַלס קאָמף-פּלאַץ איז אויסגעוועהלט געוואָרען דער וואַלד פון אַסאַקינאַ.

מיינע חברים זענען געווען די סעקונדאַנטען פון ביידע צדדים. „הערט נאָר,—האָבען די סעקונדאַנטען אונז אָנגעזאָגט,—הרג'ענען איינער דעם צווייטען צום טויט זייט איהר נישט מחויב!"

מיר האָבען זיך גענומען צום קאַמף. דער געגנער האָט מיר געטראָפען אין שטערן און איך איהם—אין אַקסעל. פון מיין וואונד איז געראַנען אַ מאַסע בלוט. אויך ביים „געגנער" מיינעם איז דאָס בלוט געפלאָסען איבערן גאַנצען אָרעם אַרונטער. אַזוי ווי מיר האָבען אָפּגערעדט, אַז מיר דאַרפען נישט איינער דעם צווייטען טויטען, האָבען מיר זיך בעגנוגענט מיט דער ערשטער פּרוּוואונדונג, די סעקונדאַנטען האָבען דערקלערט דעם דועל פאַר געענדיגט און מיר האָבען זיך גענומען פערבינדען די וואונדען.

צי האָט זי אַליין אָליאַ באָריסענקאָ, עפּעס געוואוסט פון מיין העלדישען ריטערליכען קאַמף פאַר איהר כּבוד? וואַהרשיינליך האָט מען עס איהר איבערגעגעבען. אָבער אין איהר בעציהונג צו מיר האָט זיך לחלוטין גאָרנישט געענדערט. זי איז געבליבען פונקט אַזוי קאַלט צו מיר ווי פריהער... דאָס זעלבע שיינע, קאַלטע געזיכט, די זעלבע הערליכע אויגען, וואָס קוקען אָן די וועלט מיט דער גרעסטער רוהיגקייט און גלייכגילטיגקייט.

2.
די משוגענע.

איך בין דאַן אַלט געווען 13 יאָהר. איך בין געווען בעקאַנט מיט אַ וועשערין. אַ גרויסע שכור'טע, איינע פון איהרע טעכטער, אַ דינסט-מיידעל, האָט חתונה געהאַט מיט אַ גענעראַל, און די וועשערין האָט געלעבט פריי און אָהן זאָרגען פון דעם, וואָס איהר רייכע טאָכטער פלעגט איהר שיקען. איך פלעג איהר פאַרלצוען די ראָמאַנען פון דער „ניוואַ", וואָס זי פלעגט אַבאָנירען, כאָטש לייענען האָט זי נישט געקענט. זי האָט אויך געהאַט אַ צווייטע טאָכטער, אַ זעהר שעהן מיידעל, נאָר מיט איין חסרון: זי איז געווען פּסיכיש-קראַנק.

איך האָב געוואוסט, אַז זי האָט ליב געהאַט אַנ'אָפיציר, איז מיט איהם אַ לאַנגע צייט אַרומגעגאַנגען און יענער האָט זי דערנאָך פערלאָזען. דערפון איז זי משוגע געוואָרען. זי האָט אין מיר געוועקט אַ געפיהל פון טיפען רחמנות.

זי פלעגט שטענדיג שווייגען. נאָר פון צייט צו צייט פלעגט זי אָנהויבען אריינלאַכען אין זיך אויף אַ שרעקליכען אופן. איהרע שיינע בלויע אויגען פלעגען אַלץ אַרום אָנקוקען פרעמד און שטאַר. מיר פלעגט זיך אַלעמאָל דוכטען, אַז זי קאָן מור זאָגען עפּעס זעהר שרעקליכעס. איך האָב אַלעמאָל געקלערט: פאַרוואָס איז זי אומגליקליך? זי איז דאָך אַזוי שעהן! איהר געהיימניספולער שווייגען און איהר טויטעד בליק האָבען מיך געצוואונגען אַ סך נאָכצודענקען וועגען איהר.

ווינטער צייט, בעת די הגאות, בין איך מיט איהר מוטער, דער וועשערין, אויסגעפוצט אין עסיג און אין האָניג, געפאָהרען ערגעץ צו גאַסט צו בעקאַנטע וועשערינס, דאָרט האָט מען געטאַנצט קאַדריל'ען, געגעסען, געטרונקען און געשפּילט אין פאַנטען. איך בין געפעלען געוואָרען עפּעס אַ דיקער מיידעל, זי האָט מיר אַוועקגעפיהרט הינטערן אויווען און האָט מיך געקושט מיט עפּעס בעזונדערע קושען. מיר האָט געשווינדעלט אין קאָפּ פון זיי, זיי זענען מיר געווען גוט-געשמאַק אין האָבען מיך אויפגערעגט.

שפּעט האָבען מיר פערלאָזט די הוּליאַנקע און די שכּור'ע וועשערין האָט מיר פאַרגעלייגט ביי איהר איבערצונעכטיגען. איך האָב איינגעשטימט און די וועשערין האָט מיר געוויזען מיין נאַכט-לעגער, אַ קאַסטען אין צימער פון איהר משוגע'נער טאָכטער.

מיין אָנוועזענהייט האָט די וועשערין גאָרנישט געשטערט, זי האָט פאַר מיר אין די אויגען אויסגעטון די טאָכטער און זי געלייגט אין בעט אריין, קעגענאיבער דעם קאַסטען, אויף וועלכען איך בין געלעגען, און איז אַרויסגעגאַנגען, נאָכדעם ווי זי האָט פערלאָשען די ליכט. איך האָב נישט געקענט איינשלאָפען. איך בין געווען אויפגערעגט צוליב די קושען פון דעם דיקען מיידעל. איך האָב געקלערט וועגען פערשידענע ליבעס-געשיכטען, מיט וועלכע איך האָב זיך אָנגעהערט, זיך דערמאָנט פערשידענע עפּיזאָדען פון ראָמאַנען און האָב געקלערט:

זי איז משוגע געוואָרען צוליב דעם, וואָס דער אָפיציר האָט זי פערלאָזען. וואָס וואָלט געווען, ווען איך וואָלט דעם אָפיציר פערראַטען? אפשר וואָלט דאַן דאָס שעהנע, אומגליקליכע מיידעל געזונט געוואָרען?...

איך בין אויפגעשטאַנען, שטיל צוגעגאַנגען צו איהר בעט, גענומען איהר קאָפּ און איהם אויסגעדרעהט צו מיר. זי האָט געשוויגען און האָט זיך נישט געגענגעשטעלט. עס האָט אויסגעזעהן, ווי זי וואָלט נישט געאָטעמט אפילו... ווען איך בין געקומען צו זיך, האָב איך דייטלעך געזעהן, אַז איהרע אויגען האָבען מיין יונגלישע ליידענשאַפט בעטראַכט מיט דער זעלבער טויטער אומבעוועגליכקייט ווי שטענדיג...

זי איז געווען אַזוי משוגע, אַזוי לעבעדיקערהייט טויט, אַזוי פון יענער וועלט, אַז זי האָט שוין גאָרנישט געשפּירט. און אין דער טונקעלהייט האָבען איהרע שעהנע פערשטאַרטע אויגען געמאַכט אַזאַ שרעקליכען איינדרוק, אַז איך קאָן עס מיין גאַנץ לעבען נישט פערגעסען...

*) מיר גיבען דאָ איינִיגע אינטערעסאַנטע עפּיזאָדען פון דעם בוך מעמוּאַרען, וואָס עס האָט איצט פערעפענטליכט אין בערלין דער וועלט-בעריהמטער רוסישער זינגער שאַליאַפּין.

כעמיש=באַקטעריאָלאָגישע לאַבאָראַטאָריע
מאַגיסטער נ. שאַץ
פּעטריקאָווער 37, 2. שט., פראָנט
אַנאַליזען פון קאַל, אורין, לעבער א. א. וו.
אורין-אַנאַליז — 4 זל.
טעכנישע אַנאַליזען: וואַסער, זייף, אָלעיִ, פאַרבשטאָפען און פון אַלערליי טעכנ. פּראָדוקטען.

Dr. PRYBULSKI
זאַוואַדזקאַ 1, טעל. 25-38.
וועגערישע און האָר-הויט-קראַנקהייטען, מענערשוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 אָוונט. דאַמען פון 4—5 נאָכם.
ספּעציעלער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. H. Wołkowyski
זאַכאַדניאַ 57 (צעגעלניאַנאַ 19)
טעלעפאָן 37-70
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און וועגערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קווארץ-שטראַהלען.
נעהמט אָן פון 4—8 אין אָוועגד. פאַר פרויען פון 4 — 5 אין אַ ספּעציעלען וואַרטע-זאַל.

Dr. J. POLAKOW
קינדער-קראַנקהייטען
Konstantynowska 37a,
telefon 39-75
עמפּפאַנגט פון 3 ביז 5 נאָכמיטאָג, אין דער לעטשניצע אויפ'ן גייערס מאַרק, פּעטריק. 294 פון 1½ ביז 3 נאָכמיטאָג.
089

Dr. med.
L. Pikielny
ספּעציאַל-אַרצט פאַר רעון, בלאָזען און האַרץ-קראַנקהייטען
Nawrot 8
telefon 19-90.
עמפּפאַנגט פון 4—7 און אָוועגד

Dr. med.
I. Dynenson
קינדער-קראַנקהייטען
פּאַלודניאָוואַ 9
טעלעפאָן 23-70
צוריקגעקעהרט.
עמפּפאַנגט פון האַלב 5 ביז 6 און אין דער לעטשניצע „סאַלוס" ה-לובנאַ 41, פון 12½—1½

Dr HELLER
ספּעציאַליסט פאַר הויט- און וועגערישע קראַנקהייטען
האָט זיך איבערגעצויגן אויף
נאַווראָט 2
יעמט אָן ביז 10 פריה, 1— און פון 4—8 אָוו. פאַר פרויען ספּעציעל פון 4—5 נאָכמ.
88

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונד.

ד"ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	3—4
ד"ר קערשנער	קינדער קראַנקהייטען	9½-12 4-5
ד"ר שיפּמאַן	אינערליכע קראַנקה.	11—1
ד"ר לוביטש	הויט-און געשלעכט-קר.	12—2
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	1—3
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	12½—2
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע-קראַנקה.	1—3
ד"ר בערנסאָן	פרויען און געבורט-הילף	3—4

פיזיקאָ-טעראַפּיע, שפּראַך-שטערונגען ווי שטאַמלען א. א. וו. פּוּקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון בעשטראַהלונג היינ-שפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויך פערלאַנג — וויזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אָנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אויך פלעגמא און בלוט.

אימפּונגען געגען שקאַרלאַטין.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען אַ
דענטיסטישער קאַבינעט
עס נעהמען אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-אַרצט	10—2 נמ.
ד"ר לאַזשינסקי סטאַראָפּאָלסקאַ	צאָהן-אַרצט	5—7

קינסטליכע ציינער, קראָנען, פּלאָמבען א. א. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג.

אין פלאַמען פון ליבע און האַס

ראָמאַן

138

פערעלע האָט זיך איינגעבויגען, און אָנגענומען גרעגואַר'ס האַנד.

— גרעגואַר, איך זאָג אייך נאָכאַמאָל, אַז איך האָב אייך ליב... צי מאַכט דאָס אייך נישט דאָס לעבען פאַר דערטרעגליכער?

— ביזט אַ מלאך, פּאָליע, און פערדינסט זיך, אַז דו זאָלסט זיין גליקליך! איך בין שוין אָבער געשטעמפּעלט דורכ'ן טויט.

— איהר וועט נאָך געזונד ווערען!

ער האָט טרויעריג אַ שאָקעל געטון מיט'ן קאָפּ, גאָרנישט געענטפערט, און בלויז אַ טראַכט געטון:

— איך וויל שוין גאָרנישט געזונד ווערען.

זעהענדיג, אַז יהודית וויל פערבעהאַלטען דאָס גלאָז מיט'ן פער'סמ'טען געטראַנק, האָט ער אַ פרעג געטון:

— וואָס איז עס?

— אַרשעניק.

— צי ביזטו זיכער אין דעם?

— פולשטענדיג.

— ווער האָט דיר געזאָגט?

— דער כעמיקער, וואָס אַרבייט פאַר דער פּאָליציי!... דאָס שיט שוין קאַרל אַריין דעם סם צום פערטען מאָל פאַר פּאָליע'ן...

גרעגואַר האָט זיך פערטראַכט.

— גוט! — האָט ער אַ זאָג געטון מיט אַ מאָדנער פעסטער שטים.

— פּאָליע! — האָט ער זיך געווענדט צו דער קראַנקער — זיי וויסען, אַז דו האָסט נישט וואָס מורא צו האָבען פאַר מיין ברודער!

קאַרל האָט זיך אין יענעם טאָג אויפגעהויבען שפּעטער, ווי געוועהנליך. ער האָט די גאַנצע נאַכט מיט אַנ'אויג נישט פערמאַכט. ער האָט שוין פון לאַנג געהאַט שווערע פּיינליכע חלומות.

דער געדאַנק, אַז אין דעם מאָמענט מוז פערעלע זיך וואַרפען אין מורא'דיגע קאָנוואולסיעס און שמערצען, האָט איהם נישט געלאָזט רוהען אויף אַ ווײַלע.

— ס'קאָן זיין, אַז זי לעבט שוין נישט! — האָט ער געטראַכט, אָנטוענדיג זיך.

אָבער, ווי קאָן עס דען מעגליך זיין? צי וואָלט מען איהם דען נישט אויפגעוועקט, ווען אין שטוב וואָלט געשעהן אַזאַ אומגליק?

— אויב זי איז נאָך נישט געשטאָרבען, איז עס אַ סימן, אַז זי האָט עס נאָך נישט געטרונקען...

און פּלוצים איז אין זיין מוח דורכגעפלויגען אַ פערדאַכט: צי איז ער אַליין נישט אריינגעפאַלען אין אַ פּולאַפּקע, אין עפּיס אַ סכּנה?

דאָס אָבער האָט זיך איהם אויסגעוויזען פאַר אוממעגליך.

ער האָט אַ ציה געטון מיט די פּלייצעס, ווי איינער זאָגט: „ווייס איך וואָס"...

ער האָט זיך פּאַמעליך אָנגעטון— אַזוי שווער און לאַנגזאַם... עפּיס האָט ער אַליין נישט געוואוסט, פאַרוואָס דאָס איז אַזוי.

עס האָט זיך אין איהם געטייעט און אָנגעצונדען אַנ'אומדייטליכער שרעק-געפיהל; ס'האָט זיך איהם נישט געגלוסט אַרויסצוגעהן פון צימער.

אַ שווערקייט האָט זיך איהם אַרויפגעלייגט אויפ'ן האַרצען.

— נו, נו! — האָט ער אַ ברום געטון צו זיך גופא — וואָס איז עס צום טייוועל?! וואָס בין איך, אַ פּחדן, צי וואָס?..

ער האָט אַנ'עפען געטון דאָס פענסטער, און אַ בליק געטון אין דרויסען.

ער האָט נישט דערזעהען גאָרנישט אויסערגעוועהנליכעס. די אַרבייט אין דער פאַבריק האָט זיך נאָך נישט אָנגעהויבען. קיין רוסישער זעלנער זענען שוין אין הויף נישט געווען.

— ס'איז אַלץ, ווי געוועהנליך, אָהן ענדערונג, טאָ פונוואַנען נעמט זיך די שרעק צו מיר?

— ער איז שוין געווען אָנגעטון, און איז גרייט אַראָפּצוגעהן עסען פריהשטיק...

ער האָט גערעכענט, אַז גלייך ווי ער וועט דערזעהן יהודית'ן וועט ער אַ פרעג טון וועגען פערעלען.

ער האָט אַנ'עפען געטון די טיר, און איז פּלוצים געבליבען שטעהן אַ פערוואונדערטער... געגען איהם איז געשטאַנען גרעגואַר.

— וואָס טוסטו דאָ, הינטער מיין טיר?

איך האָב געוואַרט אויף דיר.

פון לאַנג?

פון אַכט פריה.

— און איצט איז דאָך שוין באַלד צוועלף... פאַרוואָס זשע האָסטו נישט אָנגעקלאַפּט, און אַריין? וואָס בעדייט עס?

— האָסט געמוזט שטאַרק שלאָפען... האָב איך דיך נישט געוואָלט בעאונרוהיגען.

— וואָס האָסטו מיר צו זאָגען?

— לאָמיר אַריין אין צימער.

— גוט, אָבער אייל זיך צו. איך בין הונגעריג.

— קאָנסט נאָך שלאָפען? האָסט נאָך נישט פערלוירען דעם אַפּעטיט?.. ביזט אַ גליקליכער מענש!..

— איך מיין, אַז דו ביזט נישט געקומען צוליב דעם, כּדי צו זאָגען מיר מוסר, און צו יאָמערען איבער מיר?

— קאַרל, באַלד דאַרף פאַר דיר אויסשלאָגען אַ וויכטיגע שעה אין דיין לעבען...

— כאַ-כאַ-כאַ! האָט זיך קאַרל סאַרקאַסטיש פונאַנדערגעלאַכט.

— הער צו אויפמערקזאַם, וואָס איך זאָג דיר!.. קאַרל, מיר האָבען געוואַרט צו לאַנג! עס דערנעהנטערט זיך די מינוט, ווען לוריע וועט בעשטראָפט ווערען מיט טויט פאַר אַ מאָרד, וואָס ער איז נישט בעגאַנגען. די דאָזיגע שרעקליכע זאַך טאָר נישט געשעהן בשום אופן!

איך פיהל שוין, אַז דו ווילסט מיר אָנהויבען צו זינגען דיין אַלט לידעל...

(פאָרטזעצונג קומט)

אַ ליבעס-טראַגעדיע אויפ'ן מיטען ים

אַנ'אונגעוועהנליכע טרויעריגע און שפּאַנענדע געשיכטע, וועגען וועלכער עס רעדט היינט בערלין.

(ע נ ד ע)

בײַ די אומגליקליכע עלטערען פון דעם אומגעקומענעם יונגען קינסטלער איז געבוירען געוואָרען אַ חשד, אַז דאָס האָט שאַרלאָטע אַליין אומגעבראַכט איהר חתן, כדי פון איהם פּטור צו ווערען. די פאַרביטערטע הערצער פון טאַטע-מאַמע קאָן זיך אַלץ דוכטען!.. ער האָט איהר מסתמא שוין געהאַט דערעסען... צו וואָס דאַרף זי איהם, אַזאַ שוואַכען חתן? בלויז צוליב אַלטע קינדערשע סימפּאַטיעס? אָדער בלויז צוליב דאַנקבאַרקייט, ווייל ער האָט איהר אַרויסגעריסען פון דעם פישערשען הויז און געמאַכט פאַר אַ מענשען, פאַר אַ גאַנצער פריילײַן? היינטיגע מיידלעך לאַכען זיך אויס פון אַזעלכע נאַרישקייטען! אין בערלין האָט זי געוויס נייע בעקאַנטשאַפטען געמאַכט און האָט געוויס פאַר זיך שוין אַ בעסערען שידוך אויסגעפונען. די פאָרבערייטונגען, צו זייער „האָכצייט", וואָס זי האָט כלומרשט געמאַכט, זענען בלויז געווען אַ טריק צו פערבלענדען די אויגען... זי האָט בכיון איהם יענעם פאַרנאַכט איינגעלאַדען אויף אַ שפּאַציר איבער'ן ים, וועלכען ער האָט אונענדליך ליב געהאַט, אָבער פון וועלכען ער פלעגט דאָך צוליב זיין שוואַכען געזונד שטענדיג ווייכען, אויסמיידען... זי האָט איהם פון אָנפאַנג אָן מיט אַ בייזען געדאַנק פערשלעפּט אַזוי ווייט: און ווען עס וואָלט אפילו נישט אויסגעבראָכען דער שטורם וואָלט זי סיי-ווי-סיי געמאַכט מיט איהם אַ סוף אויפ'ן ים, וואָרים זי איז דאָך פיל שטאַרקער פון איהם, דעם קרענקליכען ראַלף, — און זי וואָלט שוין דערבײַ צוגעטראַכט אַ פּאַסענדען תירוץ!..

ווי אין אַ קליין שטעטעל, האָבען זיך באַלד אין קליין-שווערין געפונען בייזע צינגער און רכילות-טרייבער, וועלכע האָבען דערצעהלט באָבע-מעשיות, אַז שאַרלאָטע האָט שוין לאַנג „פערריסען די נאָז" און ראַלף איז איהר נאָר געווען אַנ'איבעריגע לאַסט. מען האָט דערצעהלט וועגען קריגערייען, וואָס פלעגען לעצטענס צווישען זיי פּאָרקומען, ווען זיי פלעגען זיין צוזאַמען אָדער שפּאַצירען צוזאַמען... מען האָט אויך גערעדט וועגען די פיל פערעהרער, וואָס זי האָט אין בערלין... אויפ'ן גרונד פון אָט די אַלע בייזוויליגע קלאַנגען האָט מען שאַרלאָטע'ן באַלד אַרעסטירט און פערפיהרט געגען איהר אַ פּראָצעס.

דער משפט איז ערשט די טעג פאָרגעקומען אין דער שטילער מעקלענבורג, וואו די ריכטער זענען נישט צופיל פערוואָרפען מיט גרויסע קרימינעלע פּראָצעסען, און יעדער משפט ווערט דאָרטען אויפגעקלעהרט זעהר שנעל. צום געריכט זענען פון בערלין אַרויסגעפאָדערט געוואָרען שאַרלאָטע'ס צעהנדליגער בעקאַנטע פון דער שולע און פון די רייכע הייזער, וואו זי פלעגט געבען לעקציעס פון גימנאַסטיק: זיי אַלע האָבען מיט טויזענדער פאַקטען בעוויזען, אַז שאַרלאָטע מיט איהר שעהנקייט און צויבער האָט ווירקליך געקאָנט פאַנגען אין בערלין נישט איין רייכען ליבהאָבער, „פריינד" און זאָגאַר חתנים, ווען זי וואָלט נאָר געוואָלט. מען פלעגט זיך נאָך איהר נאָכיאָגען, מען פלעגט קושען איהרע טריט. זי פלעגט אָבער קיינעם נישט צולאָזען נאָהענט צו איהר האַרצען, ווייל זי איז שטענדיג געווען געטריי און איבערגעגעבען איהר געליבטען, איהר חתן.

אַלזאָ, איז ער אין יענער טרויעריגער נאַכט אומגעקומען אין ים דורך אַ צופאַל? אונגערן אין שטורם אַריינגעפאַלען אין וואַסער? אָדער אפשר איז ער בעגאַנגען זעלבסטמאָרד צוליב אַנ'אונבעקאַנטער אורזאַכע! אַלץ קאָן דאָך פּאַסירען היינטיגע צייטען!

אָבער דאָ האָט שאַרלאָטע פאַר די ריכטער גאָר מיט אַמאָל געמאַכט אַנ'איבעראַשענדע ערקלערונג, מיט וועלכער עס קאָכט היינט גאַנץ דייטשלאַנד. נישט האָבענדיג פריהער קיין מאָל אַ בייזען געדאַנק געגען איהר חתן, וועמען זי איז שטענדיג געווען געטריי, ווי ער האָט פערדינט בײַ איהר, האָט זי איהם טאַקי אַליין מיט איהרע אייגענע הענד דערטרונקען אין אַ מינוט פון אונפערמיידליכער געפאַהר. דאָס קליינע פישער-שיפעל, וועלכעס איז אין יענער שטורעמדיגער נאַכט, ערטערווייז שוין געלעכערט געוואָרען דורך די ריזיגע כוואַליעס, האָט פון מינוט צו מינוט אַלץ מעהר זיך אָנגעפּיהלט מיט וואַסער און געזונקען. דער ווינד האָט צובראָכען די זעגלען, און זי, שאַרלאָטע, די כלה, איז שוין נישט געווען מעהר אימשטאַנד צו קירעווען מיט דעם רודער. די משא איז געווען צו גרויס, צו שווער... עס איז פאַר זיי ביידען קלאָר געוואָרען, אַז זיך ראַטעווען אין שיפעל וואָלט קענען אפשר נאָר איינער. אָבער צוזאַמען — מוזען זיי ביידע אונבעדינגט געהען צום גרונד. ראַלף האָט דעריבער פאָרגעלעגט, אַז מען זאָל זיך ביידע פעסט אַרומנעהמען און אַזוי צוגעטוליעטערהייט רוהיג ערוואַרטען דעם גרויזאַמען סוף... ראַלף האָט בלויז געהאַט פערדרוס, וואָס אין דער פינסטער האָט ער נישט געקענט אויסמאָהלען זייערע ביידענס לעצטע מינוטען. די „לעצטע מינוטען פון אַ פערליבטער פאָר אין מיטען פון דעם אויפגעכרויזטען ים"...

אין אָנפאַנג האָט זי, שאַרלאָטע, זיך שוין געהאַט מיט'ן גאַנצען האַרצען צוגעגרייט צום ביטערען טויט אין די אָרעמס פון איהר חתן... אָבער דער טויט איז נישט געקומען אַזוי גיך, ווי זי האָט געמיינט. די כוואַליעס העבען זיך נאָך לאַנג געשפּילט מיט דעם געלעכערטען שיפעל, איהם אַרומשליידערענדיג, און דערווייל האָט בײַ איהר אין מוח אַלץ דייטליכער זיך ענטוויקעלט דער געדאַנק, אַז זיי בעגעהן אַנ'אונזין. אין שיפעל, אפילו אָהן זעגלען און מיט אַ דורכגעלעכערטען דעק, קען זיך נאָך אַלץ ראַטעווען איין נפש טאָ פאַר וואָס זאָל ער אונטערגעהן אומזיסט און אומנישט... זי וואָלט גערן אַליין אַריינגעשפּרונגען אין וואַסער, כדי ראַלף זאָל בלייבען לעבען. אָבער ער, איהר חתן, בײַ זיינע שוואַכע הענד און בײַ זיין ווייניג געניטקייט, וועט זיכער נישט קענען דערפיהרען אַליין, אָהן איהר, דאָס שיפעל צום ברעג איבער דעם אויפגעברויזטען ים און דורך אַזאַ ווייטקייט, וואוהין דער שטראָם האָט זיי שוין פעריאָגט... האָט עס דען אַ זינען, אַז זי זאָל זיך מקריב זיין אָהן קיין שום נוצען פאַר קיינעם פון זיי ביידען? און דאָס לעבען האָט איהר פלוצלונג זיך אויסגעוויזען אַזוי שעהן!.. און זי איז דאָך נאָך אַזוי יונג; אַזוי פריש, אַזוי שעהן!.. ראַלף אַליין האָט איהר געלערנט צו פערגעטערן איהר חן'עוודיגען קערפּער, צו וועלכען זי האָט פלוצלינג דערפיהלט אַזאַ רחמנות, און זי האָט זיך בעטראַכט, אַז איהר שעהנער קערפּער, אויף וועלכען זי האָט געלייגט אַזוי פיל מיה איהם צו ענטוויקלען, וועט באַלד אַרונטערזונקען, אַראָפּלאָזען זיך צו דער טיפעניש און וועט מאָרגען-איבערמאָרגען נעהמען פוילען, אָדער די ריזיגע ים-פישען וועלען איהם אויפפרעסען!.. דאָס האָט זיך איהר אויסגעוויזען שרעקליך, — און מיט אַמאָל האָט זי זיך אַרויסגעריסען פון די אָרימס פון איהר חתן, וועלכער, שוידערענדיג פון נאַסקייט און קעלט, בעטויבט און אויפגעטרייסעלט פון כוואַליעס און דונער, האָט נאָך אַלץ געוואַרט אויף זייער ביידענס האָפנונגסלאָזען שיקזאַל... ער האָט אויפגעעפענט די אויגען, און דורך'ן שטורם האָט זי קוים דערהערט, ווי ער פרעגט איהר, פאַר וואָס ריהרט זי זיך און צי זי פערלאַנגט עפּיס?.. וואָס האָט זי געקענט פערלאַנגען צווישען דעם צווילדעוועטען ים און דעם פלוכענדיגען הימעל?... מיט איהרע שטייפע הענד האָט זי אַ שטויס געטון ראַלף'ן; דאָס שיפעל האָט זיך גראָד אין יענער סעקונדע דורך'ן ווינד אַ בויג געטון צו זיין זייט און ער איז אַריבערגעפאַלען... פאַלענדיג האָט ער נאָך בעוויזען זיך אָנצוכאַפּען פאַר'ן שיפעלע. שאַרלאָטע האָט אָבער שנעל פון דאָסניי זיך גענומען פאַר'ן רודער. דאַס שיפעל איז בעדייטענד גרינגער געוואָרען אָהן ראַלף'ן; זי האָט גיך זיך געגעבען אַ דרעה. עס האָט אַ בליץ געטון, און שאַרלאָטע האָט נאָך געקענט בעמערקען, ווי איהר ראַלף האָט אַ ווײַלע זיך נאָך געראַנגעלט מיט די צווילדעוועטע כוואַליעס, איידער זיי האָבען איהם פערשלונגען אויף אייביג...

אויסהערענדיג אָט די שוידערליכע שילדערונג פון דער כלה, וועלכע האָט אַליין דערטרונקען איהר קינדהייטס-חבר, איהר געליבטען און איהר חתן, כדי זיך אַליין צו ראַטעווען, האָט דער גאַנצער זאַל פערהאַלטען דעם אָטעם. דערנאָך זענען די ריכטער אַוועק אין זייער צימער זיך צו בעראַטען. אין אַ שעה אַרום זענען זיי ווידער אַריין אין געריכטס-זאַל און האָבען פון פּאַפּיר פאָרגעלייענט זייער אונערוואַרטעטען אורטייל;

„די גימנאַסטיק-לעהרערין שאַרלאָטע אולריך, וועלכע האָט דערטרונקען איהר חתן ראַלף, ווי זי אַליין האָט דערצעהלט, איז בעגאַנגען איהר טאַט נישט מיט דעם ווילען צו בעגעהן אַ פערברעכען, נאָר כדי צו ראַטעווען איהר אייגענעם לעבען; דעריבער קומט איהר נישט קיין שום שטראָף, ווייל זי האָט דערויף געהאַט פאָלקאָם רעכט, און דאָס געריכט האַלט פאַר נויטיג איהר פרייצושפּרעכען.

צוליב דעם אונגעוועהנליכען פּראָצעס איז דאָס געוועזענע פישער-מיידעל, שאַרלאָטע אולריך, אין איין טאָג געוואָרען בעריהמט אין גאַנץ דייטשלאַנד; אַלע צייטונגען דרוקען איהרע פּאָרטרעטען, איהר לעבענס-געשיכטע און איהר ראָמאַן מיט דעם יונגען אונגליקליכען קינסטלער; די צייכנונגען, וועלכע זענען נאָך איבערגעבליבען פון איהר חתן און אין וועלכע זי ווערט שטענדיג געמאָלט, ווערען געכאַפּט פון די הענד... יונגע לייט פערוואָרפען איהר מיט ליבע-בריף און קינאָ-דירעקטאָרען בעלאַגערען איהר מיט פאָרשלאַגען און איינלאַדונגען צו „שפּילען" פאַר זיי איהר לעבענס-געשיכטע...

אַ. ווער.

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go maja 16, tel. 11=48
אינערליכע- און קינדער - קראַנקהייטען.
נעמט-אָן פון 7–8, זונטאָג פון 3–4.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41=32
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענער-שוואַכע קראַנקהייטען, מיט הייל-גאַנגס-קוואַרץ לאַמפּען (חשר-אויספאַל).
נעהמט אָן פון 8–10 און פון 5–8 אָוועגר.

Dr. Z. Rakowski
ספּעציאַליסט פאַר אויערען, נאָז, האַלז, און לונגען-קראַנקהייטען.
קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9, טעלעפאָן 31-27
פּריעמשטונדען פון 12–2 און פון 5–7.
נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10–11 און נ.מ. פון 3–4.

Specialista dla przepukliny
Wynalazca patent. bandaży
דער 20-יעהריגער, בעקאַנטער ספּעציאַליסט ראַפּאַפּאָרט פון לעמבערג, גראַשיצקי 8 איז געקומען נאָך לאָדז און נעהמט אָן ליידענדע אויף פערשיעדענע געברעכליכקייטען און קערפּער-פערקריפּלונגען, ווי: 1) לייסטען-ברוכען, וואָס פאַלען אַריין אין כיס (אייער-ביטעל) נאַבעל-ברוכען, בויך-ברוכען, נאַבעל-מוטער-ברוכען, אויך גאַל-שטיינער, הענג-בויך א.ז.וו. ס'ווערט געהיילט מיט די נייעסטע ספּעציאַל היילבאַנדאַזשען פון אייגענער ערפינדונג, וואָס איז געוואָרען אָנערקענט דורך מעהרערע פּראָפעסאָרען. 2) פערקרומטע פליצעס (הויקערס) לעהמונגען, געשוואָלענע פיס, העלפט דעם קראַנקען מיט די נייעסטע הייל-אַפּאַראַטען.
ספּעציאַליסט ראַפּאַפּאָרט איז געוואָרען בעשאָנקען אויך מיט אַ גאָלדענעם מעדאַל. ספּעציאַליסט ראַפּאַפּאָרט נעהמט אויף ליידענדע בײַ גרינבוים, זגערזשער № 17 № 17

אַמביליגסטען און אויף די בעקוועמסטע בעדינגונגען!
קען מען קויפען אַלערליי פוטער-וואַרען
נאָר בײַ דער לאַנג-יעהריגער פירמע
ל. ב. פעפער, וואָסכאָרניא 42
בעמערקונג: די קירזשנער-ווערקשטעט אויס'ן אָרט. די אַרבייט ווערט אויסגעפיהרט פּינקטליך און רעעל.
920

!! דרינגענדע טעלעגראַמע !!
אין דעם שיך-געשעפט פון פירמע
י. טאַרקאַ, ציגעל-גאַס 59
איז אָנגעקומען אַ גרויסער טראַנספּאָרט פון פערשידענע

שניעגאָוצעס און קאַלאָשען וועלכע ווערען פערקויפט צו זעהר ביליגע פּרייזען. איך עמפּפעהל אויך אַ גרויסען אויסוואַהל פון פערשידענע הערען- און דאַמען- שיך ווי אויך קינדער- שיך. 287

MIEJSKI KINEMATOGRAF OŚWIATOWY
Wodny Rynek, telefon 18-26.
Od wtorku, d. 8 do poniedz. d. 14 listop. wł.
Dla dorosłych początek seansów o g. 6, 8 i 10
PIERWSZY RAZ w ŁODZI.
MONTE SANTO
Wstrząsający dramat w 10 aktach z prologiem, rozgrywający się wśród przepięknych cudów przyrody, wykonany przez oddział Kulturalno-Oświatowy wytwórni „UFY".
Scenarjusz filmu, opracowany przez dr. ADOLFA FRANCKA, ilustruje prawdziwy, niezwykle tragiczny wypadek, który się zdarzył przed kilku laty i którego ofiarą padli dwaj młodzi, dzielni alpiniści.
NAD PROGRAM:
„Żyjące kwiaty i klejnoty morskie"
(naukowy).
Dla młodzieży początek seansów o g. 2 i 4.
JACK COOGAN
w obrazie p. t.: „COHN i COOGAN" (Old Clothes)
Ceny miejsc:
dla dorosłych: I-70, II-60, III 30 gr.
dla młodzieży: I-25, II-20, III-10 gr.

טלתים-פאַבריק
אויסאַרבייטונג פון וואָלענע, האַלב-וואָלענע, זיידענע טלתים פּמו טערקישע, ווי אויך טלתים-קטנים הגרם און דעטאַל מיט אויספערטיגונג, אויך גאַרטלען, שפּאַניעס און ציצית צו בעקומען ביליגער ווי איבעראַל
בײַ א. ח. ציטרינאָווסקי קאַמיענאַ 1.
אין צונויפען טויער פאָרנע. קומט און איבערצייגט אייך! 298
בעמערקונג: ס'ווערען אויך אָנגענומען אַלטע טלתים צו וואַשען.

8-ונג ה"ה פריזיערס!
איך בעזיץ אַ רייכען אויסוואַהל פון
קעלנישע און בלומען-וואַסערן
צו אַזעלכע נידריגע פּרייזען פון 3.60 אַ קילאָ
וועזשעטאַל נאָר . . . . 3.— „ „
פּיקסין . . . . . . 7.75 „ „
בריליאַנטין . . . . . 3.60 „ „
ווי אויך אַלע אַרט פריזיער-צובעהערע צו פאַבריקס-פּרייזען.
מיט אכטונג
Perfumerja J. DRUKIER, Zawadzka 11

מעבעל | קויפט נישט קיין | מעבעל | מעבעל
מעבעל
בעפאָר איהר איבערצייגט אייך נישט אין מיין
44 מעבעל-געשעפט 44
גדאַנסקאַ (דלוגאַ)
טעלעפאָן 62=56
CH. ŁAZNIK
נאָר בײַ מיר קענט איהר בעקומען פערשידענע שעהנע מעבעל און ביליג.
בעמערקונג: אויך קויף איך פערשידענע מעבעל, דיוואַנען, פעלצען, ניי-מאַשינען, סאַמאָווארען, אַנציגער א. א. וו. איך צאָהל די העכסטע פּרייזען. קומט און איבערצייגט אייך.

דאס לאדזער לעבען

לאדז
13 נאָוועמבער 1927

13 זונטאָג יח מרחשון תרפ"ח	נאָוועמבער זון-אויפגאַנג 6.49 זון-אונטערגאַנג 3.50 לענג פון טאָג 10.11

ערשטע שטאָט-ראַט-זיצונג

אפגעלעגט אויף דעם 22 נאָוועמבער.

(ע) ביז נעכטען האָט נאָך דער וויצע-פרעזידענט וואָיעוואָדזקי נישט בעקומען פון הויפט-וואהל-קאָמיסאַר ריכטער זאַבאַראָווסקי די אַקטען. אַזוי ווי דאָס וועט קענען פאָרקומען וואַרשיינליך ערשט מאָרגען, איז פאָראויסצוזעהען, אַז די ערשטע זיצונג פון נייעם שטאָט-ראַט וועט נישט קענען פאָרקומען היינטיגען דאָנערשטאָג, ווי מ'האָט עס גערעכענט, נאָר ערשט אַרום דינסטאָג דעם 22 ה.ח.

מאָרגען זאָל פאָרקומען די דעצידירענדע בעראַטונג פון די סאָציאַליסטישע גרופּירונגען.

אַ טאָג פאַר דער זיצונג זאָל פאָרקומען אַ בעראַטונג פון די בירגערליכע גרופּירונגען, וואָס האָבען נאָך ביז איצט נישט קיין שטעלונג צו די וואהלען און מאַגיסטראַט.

פון דער יודישער פאָלקס-אוניווערזיטעט.

די יודישע פאָלקס-אוניווערזיטעט האָט זיך געווענדעט צו דער פערוואַלטונג פון יודישען צענטראַלען האַנדווערקער-פעראַבאַנד, וועגען אָרגאַניזירען פאַר איהרע מיטגלידער פאָלגענדע 2 קורסען: אַ קורס וועגען דער קאָאָפּעראַטיווער בעוועגונג און אַ קורס וועגען דער געשיכטע פון די צעכען אין פוילען.

ביי די האַנדעלס-אַנגעשטעלטע.

(–) היינט אין אָוועד קומט פאָר אין האַנדעלס-אָנגעשטעלטען פעראיין (אַל. קאָשטשושקי 21) אַ פערווייליגונג מיט טענץ פאַר מיטגלידער און איינגעפיהרטע געסט.

פערבאָטען

דעם פריידענקער-מיטינג.

(–) דער מיטינג פון די פריידענקער, וועלכע האָט געדאַרפט פאָרקומען היינט, דעם 13. אין זאַל פון „אימפּעריאַל" אויף דאָס טעמאַ: „צום קאַמף פאַר דעם פריידענקען" איז אין דער לעצטער מינוט פערבאָטען געוואָרען דורכ'ן רעגירונגס-קאָמיסאַריאַט.

דער פעראיין פון די פוילישע פריידענקער האָט אַריינגעטראָגען אַ פּראָטעסט געגען פערגוואַלדיגען די פרייהייט פון וואָרט און פערזאַמלונגען.

אין די אַפּטייקען.

היינטיגע נאַכט-דיזשורען.

(§) היינט דיזשורירען די פאָלגענדע אַפּטייקען: ג. אַנטאָניעוויטש (פאַביאַניצקאַ 50); ק. כאָנדזשינסקי (פּיעטרקאָווער 154); וו. סאָקאָלעוויטש (פּשעיאַזד 19); ר. רעמבילינסקי (אַנדזשעיאַ 26); י. זונדעלעוויטש (פּיעטרקאָווער 25); מ. קאַספּערקעוויטש (זגערזשער 54); ס. טראַווקאָווסקאַ (בזשעזשינער 54).

Dr. Med. **I. WEINBERG**
Cegielniana 47, tel. 26-02.
אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעציעל פאַר לונגען- און האַרץ-קראַנקהייטען, בעשטראַהלונגען און קינסטליכע בערג-זון. נעמט אָן אין לעטשניצע, זגערזשער 17 פון 6–7. אין דערהיים פון 3–5 נאָכמ.

קאָנטראָלע פון רעזערוויסטען.

צו די קאָנטראָל-קאָמיסיעס דאַרפען זיך שטעלען: רעזערוויסטען און לאַנדשטורם (פּאָספּאָליטע רושעניע) מיט געוועהר פון די קאַטעגאָריעס A C און C1 פון די יאָהרגענג 1901, 1899 און 1887 אַלע אָהן אונטערשיד, אומאָפּהענגיג פון דעם צי זיי האָבען זיך שוין אַמאָל צוגעשטעלט צו די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען צי נישט, און צי זיי האָבען שוין דורכגעמאַכט די מיליטערישע איבונגען.

רעזערוויסטען און לאַנדשטורם (קאַטעגאָריע A C און C1) פון די יאָהר-גענג 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897 און 1898, וועלכע האָבען זיך געדאַרפט צושטעלען צו די קאָנטראָל-פערזאַמלונגען אין די יאָהרען 1925 און 1926 און האָבען זיך דאַמאָלס נישט צוגעשטעלט צוליב וועלכע ס'איז נישט איז סבה.

היינט, זונטאָג וועלען קיין קאָנטראָל-פערזאַמלונג נישט פאָרקומען.

מאָרגען, מאָנטאָג:

די וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון פּ. ק. או. I (פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט 2, 3, 5, 8, 9 און 11).

יאָהרגאַנג 1899 מיט די פאַמיליען-נעמען Wa ביז Wn אין די קאַשאַרען פון 31-טען פּולק. (קאָנסטאַנטינער 62).

יאָהרגאַנג 1901 מיט די פאַמיליען-נעמען M אויף לעשנאָ 7/9 (קאַשאַרען פון 28 פּולק.)

די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון פּ. ק. או. II פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט 14 יאָהרגאַנג 1899 מיט די פאַמיליען-נעמען G ביז K אויף קאָנסטאַנטינער 81, (קאַשאַרען פון 4 סאַניטאַרען באַאָן).

קאָמיסאַריאַט 7: 1901 R ביז Z אויף לעשנאָ 7/9 (קאַשאַרען פון 28 פּולק).

די קאָנטראָל-קאָמיסיעס הויבען זיך אָן פּינקטליך 9 אין דערפריה. די רעזערוויסטען דאַרפען זיך צושטעלען פּינקטליך מיט זייערע מיליטערישע און פערזענליכע דאָקומענטען.

מיסבּרויכען פון סעקרעטאַר פון זגערזשער פרידענס-געריכט.

לאָדזער קרייז-געריכט האָט איהם פערמשפּט אויף אַנדערהאַלבען יאָהר טורמע.

(§) דאָס קרייז-געריכט האָט נעכטען און עהרענכטען בעהאַנדעלט דעם פּראָצעס געגען דעם סעקרעטאַר פון דעם זגערזשער פרידענס-געריכט אַלעקסאַנדער אַגראָדאָווטשיק, וועלכער איז געווען בעשולדיגט אין מיסבּרויכען.

ענטדעקט די מיסבּרויכען האָט דער געוועזענער פאָרזיצער פון לאָדזער קרייז-געריכט, ריכטער קאַמיענסקי, וועלכער האָט בשעתו בעת אַן אינספּעקציע ענטדעקט, אַז אַגראָדאָווטשיק, פלעגט נעהמען ביי אינטערעסאַנטען געלד אויף שטעמפּעל-מאַרקען, און די מאַרקען נישט בענוצט. עס האָט זיך אַזוי אַרום אָנגעזאַמעלט אין זיין קעשענע 459 זל.

17 עדות, וועלכע זענען אַרויסגערופען אין דעם פּראָצעס, האָבען אַלע פעסטגעשטעלט, אַז זיי האָבען דעם סעקרעטאַר אַגראָדאָווטשיק געגעבען געלד אויף שטעמפּעל-מאַרקעס. בעזונדערס שווער איז אויסגעפאַלען פאַר'ן בעשולדיגטען דאָס עדות-זאָגען פונ'ם פּראָזעס קאַמינסקי און פון דעם ריכטער פון זגערזשער פרידענס-געריכט ה' יאַנושעווסקי.

דאָס געריכט האָט פערמשפּט דעם בעשולדיגטען אַגראָדאָווטשיק אויף אַנדערהאַלבען יאָהר טורמע.

אַ זעלבּסטמאָרד דורך דינאַמיט.

(ס) דער איינוואוינער פון דאָרף וואָיצעכאָווא, לאָדזער קרייז, פּראַנציסעק זאַיאַדלי, איז בעגאַנגען אַ זעלבּסטמאָרד אויף אַ שרעקליכען אופן:

ער האָט דעם מונדשטיק פון זיין פּאַפּיראָס אָנגעשטאָפּט מיט דינאַמיט און דעם פּאַפּיראָס פעררויכערט. די עקספּלאָזיע פונ'ם דינאַמיט האָט דעם מערקווירדיגען זעלבּסטמערדער אָפּגעריסען דעם קאָפּ און אינגאַנצען צושמעטערט דעם קערפּער. די פּאָליציי האָט זיך פעראינטערעסירט מיט דעם ענין און פיהרט אַן אויספאָרשונג, כדי פעסטצושטעלען די סיבות פון דעם שרעקליכען זעלבּסטמאָרד און פון וואו דער זעלבּסטמערדער האָט גענומען דעם דינאַמיט.

אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון פלייש-אַרבייטער

בעשליסט צו שטיצען די לאָקאַוטירטע אַרבייטער פון שחט-הויז.

פון פּראָפעסיאָנעלען פעראיין פון אַרבייטער אין דער פלייש-אינדוסטריע טיילט מען אונז מיט:

שבת 12 אַ זייגער בייטאָג איז פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון אַלע אַרבייטער אין דער פלייש-אינדוסטריע, שחט-הויז-אַרבייטער, וואורשט-אַרבייטער, קישקע-אַרבייטער און קעלבער-אַרבייטער.

דער פאָרזיצער אינפאָרמירט די פערזאַמעלטע וועגען דעם לאָקאַוט, וואָס דער ה' ראָזענזאָן מיט נאָך איין קצב, האָבען פּראָקלאַמירט אויף די אַרבייטער אין די שחט-הייזער אינ'ם נאָמען פון דער פערוואַלטונג פון די קצבים-שחט'ער הגם נישט אַלע קצבים זענען מיט איהם מסכים, ווייל אַ גרויסען טייל קצבים איז שוין קלאָר, צוליב וואָס דער סכסוך מיט ה' ראָזענזאָן איז ענטשטאַנען: ער וויל פון אַרבייטס-לוין אַראָפּרייסען אַזעלכע פּראָצענטער, צו וועלכער קיין שום קצב איז נישט מסכים.

דער פאָרשטעהער פון וואורשט-אַרבייטער זאָגט זיך אַרויס אינ'ם נאָמען פון אַלע וואורשט-אַרבייטער, אַז אין פאַל אויב דער לאָקאַוט וועט ווירקליך אַרויסגערופען ווערען, וועלען זיי נישט אויסאַרבייטען די פליישען, ביי וועלכע ס'זענען נישט געווען בעשעפטיגט מיטגלידער פון פּראָפעסיאָנעלען פעראיין ווען עס זאָל אַפילו אויסקומען אָפּצושטעלען די וואורשט-פאַבריקען אין לאָדז.

די פערזאַמלונג בעשליסט צו מעלדען וועגען דעם לאָקאַוט דעם אַרבייטס-מיניסטעריום, ווי אויך טעלעגראַפיש אַרויסצורופען די הויפּט-פערוואַלטונג פון דער נעהרונגס-פעראיין אין וואַרשאַ. די פערזאַמלונג בעשליסט אויך צו שיקען אַ דעלעגאַציע צו דער פערזאַמלונג פון די קצבים, כדי זיי אויפצוקלערען דעם ענין און אויך אָנווייזען די קאָנסעקווענצען צו וועלכער ס'קען פיהרען דער לאָקאַוט.

זאַל פילהאַרמאָניע

1892-1927 XXXV

מיטוואָך, דעם 16. נאָוועמבער ד. י., 9 אָוונד

גראַנדיעזע XXXV יובילעאום-פייערונג

פון לאַנגיעהריגען גוט-בעקאַנטען געשעפטס-לייטער פון יוד. טעאַטער

ה' איסר בעזמאַן

ספּעציעל צו דער יובילעאום-פייערונג ווערט געשפּילט מיט'ן אַנטייל פון די בעליבטע אַמעריקאַנער געסט

אַנאַ און היימאַן יאַקובאָוויטש

דער לעצטער און גרעסטער שלאַגער פון גאַנץ אַמעריקאַ, ווי אויך לעצטענס אין וואַרשאַ

יודעל'ס בר-מצוה

אָפּערעטע אין 3 אַקטען מיט אַ פּראָלאָג פון טאָמאַשעווסקי, מוזיק פון שלאָסבערג, רעזשי: היימאַן יאַקובאָוויטש. הויפּט-ראָל „לאה"–אַננאַ יאַקובאָוויטש. צום שלוס: אַ גרויסער דיווערטיסמענט מיט'ן אַנטייל פון אַנאַ יאַקובאָוויטש, זעווקינאַ, בירנבוים, באַלבירסקי, מאַכאַראָווסקי, צווייליך, אויך די טאָכטער פון ה' בעזמאַן, פרל. רעגינאַ בעזמאַן נעהמט אַנטייל אין געזאַנג און דעקלאַמאַציע.

ס'נעהמען אַנטייל פרויען: בעזמאַן, זעווקינאַ, מאַכאַראָווסקאַ, פּאָדערמאַן, מענער: אַריעל, אייזענבערג, בירנבוים, באַלבירסקי, האַמבורסקי, מאַכאַראָווסקי, נייהויז, פּאָליאַנסקי, צווייליך. מוזיקאַל. לייטונג: ל. זעלמאַן אַדמיניסטראַטאָר: א. בעזמאַן. ביהנע-לייטער: מאַכאַראָווסקי.

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע-זאַל.

וואָס איז אַזוינס די בענזאָל-זייף „BLASKOLIN"?

שוין פון לאַנג זוכט מען אַ מיטעל, וועלכעס זאָל קענען די זייף, אַ חוץ דער שטענדיגער אייגענשאַפט, צו ריינוגען שמוץ אויך האָבען די אייגענשאַפט פון פעטס-צולאָזען. אַלע פּרואווען אין דער ריכטונג ווי צוצוגעבען צו דער זייף טערפּענטין, בענזין, בענזאָל, טעטראַכלאָר א. ז. וו. האָבען נישט געגעבען די נויטיגע רעזולטאַטען. די אַלע אויבענדערמאָהנטע סובסטאַנצען האָבען שנעל אויסגעוועפּט און דעריבער האָט די זייף פערלוירען די פעהיגקייט צו צולאָזען די פעטסען.

ערשט די נייע ערפינדונג, געשטיצט אויף די לעצטע וויסענשאַפטליכע דערגרייכונגען, האָט געגעבען די מעגליכקייט צו בעהאַלטען אַ שטענדיגע פערבינדונג מיט געוויסע בענזאָל-טיילען.

די זייף געשיצט אין פּאַטענט-אַמט אויף נ' 7934 האָבען מיר אָנגערופען

„Blaskolin"

„Blaskolin" האָט אַלע אייגענשאַפטען פון דער בעסטער זייף מיט די ריינוגונגס-אייגענשאַפטען פון בענזין.

„Blaskolin" וואַשט און ריינוגט די פערפעקטסטע מאַטעריאַלען און וועש.

„Blaskolin" וואַשט און ריינוגט די דעליקאַטסטע וואָל, בוימוואָל, זיידענס, ווייסע און קאָלירטע צייגען אָהן שום שאָדען פאַר דעם צייג און קאָלירען.

„Blaskolin" בעזיצט אַ ספּעציפישען גערוך פון צולאָזונגס-מאַטעריאַלען, וועלכע גהען אַריין אין זיין צוזאַמענשטעל. דער גערוך געהט נישט אַריין אין די געוואַשענע זאַכען.

„Blaskolin" איז די סאַמע עקאָנאָמישסטע זייף $^{3}/_{4}$ פונט „Blaskolin" פערטרעט איין פונט פון דער בעסטער זייף. אין פאַלען פון שטאַרק פערפעטסטע וועש, דאַרף מען די וועש איינגעצען אין די געדיכטע מידלינעס פון „בלאַסקאָלין", צומאָרגענס איבערוואַשען אויפ'ן איינפאַכסטען אופן מיט דער „בלאַסקאָלין"-זייף.

ווער עס פּראָבירט איין מאָל די זייף „BLASKOLIN" וועט אויך שטענדיג אַוועקוואַרפען אַלערליי אַנדערע וואַשמיטלען

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK"
Spółka Akcyjna
POZNAŃ, Aleje Marcinkowskiego 5.

די דריטע לאַנד-קאָנפערענץ פון „התאחדות".

ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט הויבט זיך אָן אין לאָדז דעם 24. ד. ח. די דריטע לאַנד-קאָנפערענץ פון „התאחדות" אין פוילען. ביז איצט האָבען ביז 100 שטעט געמאָלדען זייער אַנטייל אין דער קאָנפערענץ. פון דער ארץ-ישראל'דיגע אַרבייטער פּאַרטיי „הפועל-הצעיר" קומט אַ ספּעציעלע דעלעגאַציע צו דער קאָנפערענץ.

ריגע'ר שטאָט-חזן שלמה ראַבעץ אין לאָדז.

נאָך לאַנגע בעמיהונגען איז געלונגען צו אַנגאַזשירען דעם בעריהמטען ריגער שטאָט-חזן ה' שלמה ראַבעץ אויף צו דאַווענען אַ שבת אין לאָדזער „פילהאַרמאָניע".

ה' שלמה ראַבעץ האָט זיך קונה שם געווען אַלס איינער פון די בעדייטענדסטע וועלט-חזנים פון אונזער צייט און זיין דאַווענען אין לאָדז האָט צווישען די ליבהאָבער פון סינאַגאָגאַלער נגינה אַרויסגערופען אַ גרויסע פעראינטערעסירונג.

„אררט"

שפּילט היינט 2 מאָל.

דער שטאַרק אויסגענומענער בונטער פּראָגראַם פון „אררט" א. נ. „גלאַט כשר" ווערט שוין געשפּילט די לעצטע פּאָר מאָל.

היינט קומען פאָר צוויי פאָרשטעלונגען–8.45 און פון 10 אַ זייגער אין אָוונד.

די צוגרייטונגען צום צווייטען פּראָגראַם ווערען שוין פערענדיגט.

די פייערונג פון 11-טען נאוועמבער אין לאדז

(—) פרייטאג, אין דעם 9-טען יאהרטאג פון פוילענס בעפרייאונג זענען פארגעקומען אין פערשידענע שטעט פון דער וואיעוואדזטווע פייערליכקייטען. בעזונדער אימפאזאנט זענען אויסגעפאלען די פייערליכקייטען אין לאדז. שוין דאנערשטאג אין אווענד האט מען דעקארירט און אילומינירט די געביידעס פון די מלוכה-אמטען, פון מאגיסטראט, עלעקטראווניע און ד. ג.

פרייטאג אינדערפריה האט די שטאט שוין אינגאנצען געהאט א יום-טוב'דיגען אויסזעהן. די הייזער בעצירט מיט פעהנער און גרינס. אין די שוי-פענסטער — די פארטרעטען פון מארשאל פילסודסקי און פרעזידענט מאשטשיצקי.

די קאנסולאטען פון די פרעמדע מלוכות האבען ארויסגעהאנגען, נעבען זייערע פעהנער, די פוילישע נאציאנאלע פעהנער.

איבער די הויפט-גאסען האבען אין דערפריה אדורכמארשירט דער לאדזער גארניזאן, פאליציי-אפטיילונגען, די שול-יוגענד, פייער-לעשער און א גאנצע רייה אינסטיטוציעס. ביי דער קאטעדרע איז פארגעקומען א פייערליכע גאטעס-דינסט.

פון 11 ביז 1 א זייגער זענען געווען געשלאסען אלע געוועלבער.

ארום האלב 12 האבען וואיעוואדע יאשטשאלט און גענעראל מאלאכאווסקי אויפגענומען פאר'ן בנין פון דער סטאראסטווע אויף פעטריקאווער גאס, די דעפילאדע פון לאדזער גארניזאן, פון דער פאליציי, פייערלעשער, דעלעגאציעס פון מלחמה-אינוואלידען מיט זייערע פעהנער א. א.

נאך דער דעפילאדע זענען די פארשטעהער פון דער מאכט אוועק אויף דעם פלאץ פון רעזערווו-פאליציי אויף זשעראמסקי גאס; דארט האט וואיעוואדע יאשטשאלט פערטיילט פערדינסט-אויסצייכנונגען: א גאלדענעם קרייץ האט בעקומען דער פאליציי-קאמענדאנט על-זעסער-ניעדזיעלסקי, א זילבערנעם קרייץ האט בעקומען דער שעף פון דער אויספארשונגס-פאליציי, קאמיסאר ווייער, אויסצייכנונגען האבען אויך בעקומען דער פשאדאווניק ראמאן לעסקי און פאליציאנט פאלאמסקי.

אין אווענד איז אין „פילהארמאניע" פארגעקומען א פייערליכע אקאדעמיע, וואו עס זענען ארויסגעטרעטען: מיט א רעדע וויצע-פרעזידענט וואיעוואדסקי, מיט געזאנג די כארען פון דעם געזאנג-פעראיין „מאניושקי". אין קאנצערט האט זיך בעטייליגט דער קינסטלער פרידבערג; דעפוטאט אנוש האט דערצעהלט וועגען זיינע ערינערונגען פונ'ם 11. נאוועמבער; די ארטיסטקע פונ'ם שטעטישען טעאטער פר. אירענא הארעצקא האט דעקלאמירט דיכטונגען פון די גרויסע פוילישע דיכטער.

אין די שוהלען.

אין דער אלטשטעטישער שוהל איז פרייטאג פארגעקומען א פייערליכער גאטעס-דינסט. מצד דער קהלה איז אנוועזענד געווען פרעזעס בודזינער, פון דער קהלה-פערוואלטונג — פרעזעס רוס, די דאזארעס ניימאן און קארא און דער סעקרעטאר ה' נאדעל. ס'זענען אנוועזענד געווען אלע יודישע זעלנער פון היגען גארניזאן מיט איינינע פארוטשניקעס בראש. דער חזן יאסעלעוויטש האט געזאגט אייניגע קאפיטלען תהלים און נאך א געלעגענהייטסרעדע פון הרב י. פיינער האט דער כאר געזונגען דעם פוילישען נאציאנאלען הימן.

א פייערליכע תפילה איז אויך פארגעקומען אינדערפריה אין דער סינאגאגע אויף קאשטשושקי.

פאר קבלת שבת איז אין ווילקער-שוהל פארגעקומען א ספעציעלע תפילה. הרב א. סעגאל האט אין זיין דרשה פערגלייכט די בעפרייאונג פון פוילען מיט אויסלעזונג די יודען פון מצרים.

די פערזאמעלטע האבען איבערגעריסען דעם רב'ס רעדע מיט ענטוזיאסטישע אויסרופען לכבוד דעם פרעזידענט מאשטשיצקי און מארשאל פילסודסקי. ווייטער האט הרב סעגאל בעגריסט דעם רעפערענט פאר יודישע ענינים ביי דער וואיעוואדזטווע ה' שפער, וועלכער איז געווען אנוועזענד. די פייערונג האט זיך פערענדיגט מיט דעם פאלסק-הימן „באזשע צאש פאלסקען" וועלכע עס האבען מיטגעזונגען אלע פערזאמעלטע.

אין „ארט".

אויף דער פרייטאג'דיגער פארשטעלונג אין טעאטער „ארט" זענען מיט רעדעס לכבוד דער פייערונג פונ'ם 11. נאוועמבער. ארויסגעטרעטען דער רעפערענט פון די יודישע ענינים ביי דער וואיעוואדזטווע ה' שפער און דער דיכטער בראדערזאן. די בעזוכער האבען מיט גרויס אינטערעס אויסגעהערט די רעדעס און געדאנקט זיי מיט הילכיג אפלאדיסמענטען. נאך די רעדעס האט דער ארקעסטער אויפגעשפילט דעם פוילישען נאציאנאלען הימן.

אין סוחרים-פעראיין.

פרייטאג אין אווענד איז אין סוחרים פעראיין פעטריקאווער 73 פארגעקומען א פייערונג. צו דער פייערונג זענען געקומען פערטרעטער פון די ווירטשאפטליכע קרייזען בראש מיט ד"ר מארצעלי בארטשינסקי. נאכדעם ווי די פייערונג איז געעפענט געווארען דורך ה' עיטינגאן, האט ה' מ. הערץ געהאלטען א רעדע וועגען די געפאלענע אין קאמף פאר פוילענס בעפרייאונג און זייער אנדענקען איז בעעהרט געווארען מיט אויפשטעהן. נאכדעם איז ער איבערגעגאנגען צו דער פראגע וועגען די ווירטשאפטליכע קאניונקטורען אין צוזאמענהאנג מיט דער בעקומענער הלואה.

דער רעפערענט האלט, אז דער איצטיגער בורזשעט איז דער ערשטער רעאלער, וואס האט דערגרייכט גלייכגעוויכט. די בעשטייערונג איז אבער נישט קיין גלייכמעסיגע און דער האנדעל און אינדוסטריע ווערען צו שטארק בעלאסטעט. די איצטיגע לאגע, וואס האט זיך געשאפען לאזט אבער צו קלערען וועגען ענדערונגען און וועגען גוטע אויסזיכטען אויף דער צוקונפט.

נאכ'ן רעפעראט האט זיך ענטוויקעלט א ברייטער וכוח ארום דער שטייער-פאליטיק פון דער רעגירונג. ד"ר בארטשינסקי האט אנגעוויזען, אז די שטייער-פאליטיק פון דער רעגירונג געהט אין די אלטע וועגען; נעהמען דארט וואו ס'לאזט זיך נעהמען אמלייכטסטען. אזוי איז פונ'ם אומזאץ-שטייער פארויסגעזעהען הכנסה 230 מיליאן זל. און פון גרונד-שטייער — קוים 60 מיליאן. אזעלכע טעותים טארען זיך נישט ווידערהאלען אויב מ'וויל ווירקליך האבען א געזונדע ווירטשאפט.

(ס) א ספעציעלע דעלעגאציע פון דעם פאבריקאנטען-פעראיין אין די פערזאנען פון די ה"ה פרעזעס ר' בידערמאן און דירעקטאר ד"ר יאקאבסאן האבען בעזוכט די וואיעוואדזטווע און אפגעגעבען א גראטולאציע דעם וואיעוואדע יאשטשאלט און דעם שעף פון דער אינדוסטרי-אפטיילונג ביי דער וואיעוואדזטווע אינזשיניער בייער צוליב דער אויסצייכנונג, אנ'ארדער פון פוילענס ערוואכען, וועלכע זיי האבען בעקומען.

אינזשעניער בייער האט אין א לענגערן הארציגען געשפרעך בעדאנקט די דעלעגאציע און אונטערגעשטראכען די שטרעבונג פון די רעגירונגס-קרייזען צו פערבינדען אנ'ענגען קאנטאקט מיט דעם ווירטשאפטליכען לעבען פון שטאט.

וויסער זאל
„מאנטיפעל"
43 זאכאדניא 43.

„ארט"
ארטיסטישער רעווי און קאמער-טעאטער
אונטער דער לייטונג פון
מ. בראדערזאן און ר. ראזענטאל

היינט, זונטאג
2 פארשטעלונגען
אנהויב 7.45 און 10 אין אווענד
1 פראגראם 1
א. נ.:
„גלאט כשר"

מיניאטורען פון: י. ל. פרץ, א. גאלדפאדען, מ. קולבאק, ה. לייוויק, י. טונקעל, י. אבערושאנעק, ר. ראזענטאל, מ. בראדערזאן און אנד.

די מוזיק ארראנזשירט פון העינריך יאבלאן.

דעקאראציעס און קאסטיומען זענען אויס געפעגרט ... אין דעם אייגענעם טעאטער-ווערקשטעל

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון 5 א זייגער נאכמיטאג.

פון געריכט.

א בריף-טרעגער אנ'אפעריסט

(—) אין קרייז-געריכט איז פארגעקומען דער פראצעס פונ'ם בריף-טרעגער מיכאל שלוסארטשיק, וועלכער איז בעשולדיגט געווארען, אז ער האט אייגעקסירט פאר דער פאטשט געלד און איז מיט זיי פערשוואונדען. שלוסארטשיק איז ארעסטירט געווארען דורכ'ן אויספארשונגס-אמט.

אויפ'ן פראצעס האט ער זיך מודה געווען און זיך פערטיידיגט דערמיט, וואס ער איז געווען אין שווערע מאטריעלע בעדינגונגען.

שלוסארטשיק איז פער'משפט געווארען צו 7 חדשים תפיסה.

7 יאהר תפיסה פאר דעזערציע

(:) חיים שיין א שערעגאוויעץ פון 28 פולק איז גע'משפט געווארען דורך א מיליטערישען געריכט פאר אנטלויפען פון מיליטער אין 1920 י. בעת דער באלשעוויסטישער אינוואזיע.

שיינען איז פארגעווארפען געווארען, אז ער האט זיך אליין איבערגעגעבען אין געפאנגענשאפט. שיין האט זיך נישט מודה געווען, פערקעהרט ער האט בעהויפטעט, אז ער האט די גאנצע צייט זיך בעמיהט אנטלויפען פון דער סאוויעטישער געפאנגענשאפט. ווען ער איז אנטלאפען און איז געקומען קיין פוילען, האט מען איהם ארעסטירט.

דאס מיליטערישע געריכט האט פער'משפט שיינען צו 7 יאהר תפיסה.

פראצעס

וועגען דערמארדען דעם בריף-טרעגער לעווקאוויטש.

(§) מארגען וועט אין היגען קרייז-געריכט פארקומען דער פראצעס פון זיגמונט קולאווינסקי און היעראנים מעלטשארעק, וועלכע ווערען בעשולדיגט אין דערמארדען דעם בריף-טרעגער לעווקאוויטש.

דער העברעאישער רעפעראט פון ד"ר פרענקעל.

די ציוניסטישע ארגאניזאציע האט בעשלאסען אויך אין משך פון היינטיגען ווינטער איינצוארדנען א גאנצע רייה העברעאישע פארלעזונגען און שיחות אויף פערשידענע ליטערארישע און אנדערע אקטועלע טעמען. די ערשטע פארלעזונג איז פארגעקומען אויף ד.ט.: „חזון ארץ ישראל בשירה העברית". רעפערירט האט ה' ד"ר י. פרענקעל.

דער רעדנער האט זיך אבגעשטעלט בעזונדערס אויף דער קלאסישער העברעאישער ליטעראטור פון תנ"ך, אין וועלכער עס איז אמבעסטען געקומען צום אויסדרוק דאס אריגינעלע יודישע שאפען און די ארץ-ישראל-נאטור. אין דער שפעטערער העברעאישער פאעזיע, וועלכע איז געשאפען געווארען אין גלות, זאגאר ביי די בעדייטענדסטע העברעאישע דיכטער, טרעט אויף נאר דאס בענקעניש קיין ארץ-ישראל אבער נישט ארץ-ישראל אליין. ערשט אין דער נייער העברעאישער ליטעראטור, וואס ענטשטעהט לעצטענס אין ארץ-ישראל, בעווייזען זיך סמנים פון דעם אריגינעלען יודישען שאפען, און פון דער אמת'ער שילדערונג פון דער ארץ-ישראל-נאטור, וואס איז מעגליך נאר אויף דעם באדען פון ארץ-ישראל.

ערפאלג פון פיליכאווסקיס אויסשטעלונג אין „טאז".

די אויסשטעלונג פון די בילדער פונ'ם בעקאנטען מאלער לעאפאלד פיליכאווסקי אין לאקאל פון „טאז" (אנדזשעיא 1), האט א גרויסען ערפאלג. דאס קאלאסאלע בילד „די ערעפענונג פון דער העברעאישער אוניווערזיטעט אין ירושלים" ציהט צו זעהר פיל בעזוכער. די אויסשטעלונג ווערט זעהר גוט בעזוכט פון פערשידענע שיכטען פון דער לאדזער יודישער בעפעלקערונג. צוליב דעם גרויסען אנדראנג אין די לעצטע טעג, איז אויפ'ן פערלאנג פון די בעזוכער בעשלאסען געווארען צו פערלענגערען די אויסשטעלונג נאך אויף עטליכע טעג.

די אויסשטעלונג איז ווערט צו בעזוכען.

ים-שטורמען! שיף-אונטערגאנג!
מורא'דיגע שרפות! — קאמף מיט רעקינעס! — אנפאלען פון ווילדע חיות!
אויפרייס פון פולווער-לאגערן! — קאמפען מיט ים-רויבער!
„ראבינזאן אין דזשונגלי"
„טשארי" קירצליך אין קינא „טשארי"

דער ערשטער שניי אין לאדז

(—) נעכטען איז אויסגעפאלען דער ערשטער שניי אין לאדז. אויפדערנאכט זענען שוין אלע דעכער, הויפען און גאסען געווען געדיכט בעדעקט מיט שניי.

ד"ר סינגאלאווסקי און בני-ברית

דינסטאג אין אווענד וועט דער בעקאנטער „ארט"-טוער ד"ר סינגאלאווסקי פון בערלין האלטען א פארטראג אין דער היגער בני-ברית-לאזשע.

א „רעפערענטען-קרייז" אין לאדז.

אויף א פערזאמלונג פון לעהרער פון יודישע שולען, יונגע שריפשטעלער און ארטיסטען-רעציטאטארען איז אין לאדז געשאפען געווארען א רעפערענטען-קרייז, וואס וועט אפהאלטען א רייה פארלעזונגען אין לאדז און אויף דער פראווינץ. דער „קרייז" האט דעם ציל ארויסצוהעלפען יונגע טאלאנטען, שאפען קולטור-קרייזלעך און בכלל וועקען דעם אינטערעס צום יודישען בוך און ליטעראטור.

דער ערשטער אווענד — א קאנצערט פון יונגער-יודישער דיכטונג, פערבונדען מיט א רעפעראט און רעציטאציעס פון די מייסטערווערק פון דער יודישער פאעזיע — קומט שוין פאר שבת ד. 15 ד. ח. אין לאקאל פון „געזעלשאפט אווענד-קורסען" פיראמאוויטשא 14.

„גאנג".

אין דעם ארטיסטישען רעווי-טעאטער „גאנג" געהט ווייטער מיט גרויס ערפאלג דער דריטער פראגראם „אלעש האט דאס ווארט".

א בעזונדערען ערפאלג האבען די פאפיעלעווסקא, סקאניעטשני און שיעלאנסקי אין סקעטש „פאציפיסט" טאלאריקא איז שעהן אלס אינדיאנערין, בוקאיעמסקא איז אויסגעצייכענט אין איהרע רעציטאציעס און באלטשא קאמיענסקא אלס גאסען-יונגעל.

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20
גאסטראלען פון די בעליבטע אמעריקאנער קינסטלער
אננא און הימאן יאקובאוויטש
היינט, זונטאג, דעם 13. נאוו., 9 אין אווענד צום לעצטען מאל
די שטארק-אויסגענומענע אפערעטע — די
פאלעסטינער ליבע
אין 3 אקטען מיט פראלאג, רעזשיסירט דורך היימאן יאקובאוויטש.
די הויפט-ראלע „מרים" אננא יאקובאוויטש; „קאלאנעל עדווארד"— היימאן יאקובאוויטש.
אלע ציוניסטען דארפען זעהען „די פאלעסטינער ליבע".
ס'נעהמען אנטייל פרויען: בעזמאן, זעווקינא, מאכאראווסקא, פאדערמאן, מענער: אריעל, אייזענבערג, בירנבוים, באלבירסקי, האמבורגער, מאכאראווסקי, נייהויז, פאליאנסקי, צווייליך. מוזיקאלישע לייטונג: י. זעלמאן.
אדמיניסטראטאר: א. בעזמאן. ביהנע-לייטער: מאכאראווסקי.
בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע-זאל.
אנאנס! אין פארבערייטונג „מאלי-דאלי", מאשקע ווערט א כלה

הנחות פאר פארארימטע סוחרים

ביים איינמאהנען פערלעגענע שטייערן.

פרעזעס טאווארניצקי גיט גוטע הבטחות א קליינהענדלער-דעלעגאציע.

(ס) דער פרעזעס פונ'ם פינאנץ-קאמער ה' טאווארניצקי האט נעכטען אויפגענומען א דעלעגאציע פונ'ם צענטראלען פעראיין פון קליינהענדלער אין לאדזער וואיעוואדזטווע.

די דעלעגאציע האט פארגעשטעלט דעם פרעזעס די שווערע לאגע פון די קליינהענדלער אין צוזאמענהאנג מיט די עקזעקוציעס ביים איינמאהנען די פערלעגענע שטייערן. עס פאסירען פאלען, ווען מען נעהמט צו ביי די קליינהענדלער פאר די שטייערן די סחורות, וועלכע זיי האבען בעקומען ביי די הורטאווניקעס אויף קרעדיט.

דער פרעזעס טאווארניצקי האט דערויף געענטפערט, אז די איצטיגע עקזעקוציעס וועלען אויפהויזען, וועלכע פון די אלטע חובות זענען שוין נישט מעגליך אויפצומאהנען און זיי וועלען אויסגעשטראכען ווערען פון די ביכער אלס חובות. די ארימסטע שטייער-צאהלער וועט מען דעם שטייער, אדער אינגאנצען שענקען, אדער זיי וועלען קענען אויסצאהלען די חובות אין די קלענסטע ראטעס.

אין „פילהארמאָניע“
דריי גרויסע קאָנצערטען.

אין דער קומענדיגער וואָך אָרדענט איין די דירעקציע פון „פילהאַרמאָניע“ דריי גרויסע קאָנצערטען.

מאָרגען אין אָוועגד טרעט אויף צום ערשטען מאָל אין דעם סעזאָן דער ליבלינג פון לאָדזער פובליקום. דער באַקאַנטער וויאָלאָנטשעליסט עמנואל פייערמאַן.

דינסטאָג טרעט-אויף דער באַליבטער איטאַליענישער אָפּערן-זינגער אומבערטאָ אורבאַנאַ.

דאָנערשטאָג טאַנצט סאשא לעאָנטיעוו.

מעלדונג.

הסתדרות „צעירי-מזרחי“ (קילינסקי 44)

ביום א' חוי שרה בשעה 8 בערב נערך שיחת חברים על הנושא „עבודה-המזרחי להבא“ בהשתתפות כל חברי הועד בחברים והוגים חבה לרעיוננו מתבקשים לבוא בדיוק.

נפתח אולם הקריאה עם כל עתונים בכל יום משעה 8 עד 10 בערב וגם הספריה תהיה פתוחה ביום ב' וה' משעה 8 עד 10 בערב.

112   הועד

LEKARZ-DENTYSTA
N. KACENBOGEN-PADWA
Cegielniana Nr. 12.
przyjmuje od 10–1 i od 4–6.

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נ יי ע ם פ אָ ל ק ס ב ל אַ ט“ אנטוואָרטען אויף יורידישע פראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאָן.
יורידישע אָפּטיילונג
פון „נייעם פאָלקסבלאַט“.

ביים דערלאַנגען אַן'אָנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה, דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופאָן מיט דער דאַטע פון טאָג, ווען די אָנפראַגע ווערט אַריינגעגעבען. אויף אָנפראַגען אָהן קופאָן, וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 13. נאָוועמבער 1927.

6378 אַן'איבערגעגעבער לעזער פון קעלבאַכס-גאַס:

ס'איז ווייניג, וואָס איהר האָט אויפגעגעבען עדות, אויב איהר ווילט, אַז די עדות זאָלען אַרויסגערופען ווערען אין געריכט מוזט איהר איינצאָהלען אין דער געריכטס-קאַסע פאַר אַנגיזאַציעס.

6379. י. א–טש.

איהר דאַרפט קענען בעווייזען, אַז איהר האָט דעם צימער אָפּגעטרעטען, ווייל איהר האָט אין שייכות מיט דער מלחמה פערקלענערט דאָס געשעפט און איצט ווילט איהר עס צוריק אויסשפּרייטען. אַפילו אין דעם פאַל קאָנט איהר צוריקבעקומען דעם לאָקאַל נאָר דעמאָלט, ווען ער איז פערדינגען אויף אַ געשעפט און נישט אויף קיין פריוואַט-וואוינונג.

6380. מ. האבער.

אין פרינציפּ האָט דער בעל-חוב נישט קיין רעכט צו צווינגען דעם מלוה, אַז ער זאָל דערהאַלטען דעם חוב ראַטענווייז. פונדעסטוועגען דערלויבט דער אַרטיקעל 1244 פון ציוויל-קאָדעקס די ריכטער ביי געוויסע אומשטענדען (שווערע לאַגע פון בעל חוב), פונאַנדערצוטיילען די צוגע'משפּט סומע אויף ראַטעס אָדער אינגאַנצען אָפּצולייגען די פליכט צו בעצאָהלען דעם חוב אויף אַ בעשטימטע צייט.

נאָך ליבעראַלער אין דעם פּרט איז די פעראָרדנונג פון מלוכה-פּרעזידענט וועגען וואַלאָריזירען פריוואַט-רעכטליכע חובות.

דאָ שטעהט דער געזעצגעבער אויף דעם שטאַנדפּונקט, אַז דאָס אויפמאָהנען אַ חוב טאָר נישט רואינירען דעם בעל-חוב, בפּרט די וועלכע האָבען געליטען דורך דער מלחמה און דעריבער ווערט געגעבען לויט'ן אַרט. 36 די בעל חובות די מעגליכקייט אויסצוצאָהלען דעם חוב אין ראַטעס, ס'ווערט צוגע'משפּט בכלל דער נידעריגסטער פּוּס (1,800,000 מאַרק 1 זלאָטע) אָדער דאָס בעצאָהלען ווערט אָבגעלעגט אויף אַ בעשטימטע צייט.

6381 פּ. ק–ל פון ז. 40.

נישט פאַרהאַן אַזאַ געזעץ, וואָס זאָל פערבאָטען צו באָרגען ווען עס איז געלד, אָדער אַ זאַך אויף אַ משכון און אַפילו דערפאַר נעהמען פּראָצענט.

פערשטעהט זיך, אַז דאָס טאָר מען נישט טון פּראָפעסיאָנעל און אויך נישט נעהמען דערפאַר קיין ליכוויאַרסקע פּראָצענטער.

6382 אַ לעזער פון וואָלבאָרסקע.

אַ מינדעריעהריגער קאָן אויף זיך נישט נעהמען קיין שום פליכטינג. אַזאַ אָבמאַך לגבי איהם איז דעריבער נישט גילטיג.

גאַראַנטירט אָבער ווער עס איז פאַר אַזאַ פערפּליכטונג, איז ער דערפאַר יאָ פעראַנטוואָרטליך.

טעלעגראַמען.

איבער א מיליאָן מענשען
האט ענגלאַנד פערלוירען אין קריג.

לאָנדאָן. 12 (ספּ. טעל') די לעצטע קאָנטראָלירטע אויסרעכנונג בעטרעפט די אַלגעמיינע צאָהל געהרגעטע וואָס ענגלאַנד האָט געליטען אין לעצטען וועלט-קריג 1 מיליאָן 70 טויזענד מאַן.

בעריהמטער באַנדיט באַרקאַ פער'משפט צום טויט.

ביאַליסטאָק, 12. (טעלעפאָניש). דאָ זענען פאָרגעקומען דריי פּראָצעסען געגען דעם בעריהמטען באַנדיט אַלעקסאַנדער באַרקא, וועלכער האָט אויף זיין געוויסען עטליכע צעהנדליג אָנפאַלען, רציחות און רויבערייען.

אין פּראָצעס געגען דעם באַנדיט איז אָבגעלעגט געוואָרען. אין צווייטען איז ער פער'משפּט געוואָרען צו אייביגע תּפיסה און אין דריטען צו טויט-שטראָף.

בעת זיינע ערקלערונגען אין געריכט האָט באַרקא דערצעהלט, אַז דער עלטסטער פּאָליציי-פּושאָדאָווניק קראַשעווסקי האָט שטענדיג געוואוסט וואו באַרקא בעהאַלט זיך. דער פּושאָדאָווניק האָט אָבער געהאַט אַן'אָבמאַך מיט'ן באַנדיט געגענזייטיג זיך גאָרנישט צו טון. דער באַנדיט האָט דעם פּושאָדאָווניק דערפאַר געגעבען די חיות, וועלכע ער האָט דערשאָסען אין וואַלד.

רעדאַקציאָנס-קאָלעגיום:
מ. בראָדערזאָהן, ל. בראַנט, ח. י. בזשוסטאָווסקי, ב. זינגער
פעראַנטוואָרטל. רעד.: ח. קויפמאַן
אַרויסגעבער: פערלאַג „נייער פאָלקסבלאַט“, פּראָדוציר-קאָאָפּעראַטיוו מיט פאַי-האַפטונג.

LUNA

פון היינט אן בעגייען מיר דאס דעמאנסטרירען בילדער פאר דער יוגענד!

אָנהויב פון די פאָרשטעלונגען 4 אַ זייגער נאָכמ. לעצטער סעאַנס 6 נאָכמ, :–: שבת און זונטאָג 2 נאָכמ. לעצטער סעאַנס 4 נאָכמ.

צום 1. מאָל אין לאָדז! די שפּריצענדע מיט הומאָר קאָמעדיע אין 8 אַקטען א. נ.:

איך האב מורא

פאַסירונגען פון אַ יונגענמאַן, וועלכער האָט געמוזט אַדורכמאַכען אַ פליה אויף אַן'עראָפּלאַן, נישט האָבענדיג קיין שום אָהנונג וועגען לופט-פליהעריי. :–:

אין דער הויפּטראָלע: :–: דער קעניג פון הומאָר און לינדבערג'ס קאָנקורענט
Douglas Mac Lean
סימפאָנישער אָרקעסטער פון 6 אַ זייגער אין אָוונט

LUNA

הכחשה.

צוליב די פערשפּרייטע פאַלשע קלאַנגען, אַז כ'האָב געהאַנדעלט מיט פרעמדע שחיטה-געגז. ערקלער איך קאַטעגאָריש, אַז איך האָב זיך שטענדיג אונטערגעוואָרפען אַלע בעשלוסען פון היגען ראַבינאַט, און קיינמאָל נישט געהאַנדעלט מיט פרעמדע שחיטה-געגז.

דוד לייב געלקאָפּ, ווסכאָדניאַ 10.   316

יור. י. אינפעלד
42. ווסכאדניא 42.

אל תהי צדיק הרבה
ואל תתחכם יותר! — זיי נישט צופיל חכם.

אז דו דאַרפסט שרייבען און ערלעדיגען סאָנדראָמע זאַכען זאָלסטו גלייך קומען צוליופען אין ביורא

17 פעטריקאָווער 17

2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאָדניא 52, וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי בימעם לויט'ן אויסטאַט, הלאָוולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטערט אין פּוידען, אַפּעלאַציעס, אַפּאָזיציעס, אַדוואָקאַניעס, רעקורסען, וועגען פּעסער אין קאָמיסאַריאַט-רושאָנדו, בימעס וועגען דירה אין אגרושאַב. ראַזיעמטשי, און אין אַלע פּאָליציי-בעצירקען, שותּפות-אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראַוניעס, קאָרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.

עצות וועגען מיליטער-ענינים

ווערט ערטיילט דורך אַ מיליטערישען ספּעציאַליסט פון 4-7 אָוו.

רעכטס-קאָנסולענט י. מאַנעלא, פעטריקאָווער 17, זאַכאָדניא 52

שנעל רעעל און ביליג!

בעקאַנטמאַכונג.

צוליב דער בעקאַנטליכקייט פון מיינע געעהרטע קונדשאַפט האָב איך איבערגעטראָגען מיין שאַמאָט-אויוון-פאַבריק אין צענטרום פון שטאָט פּיעטריקאָווער 37 וו איך בעזיץ אַ שעהנעם אויסוואַהל פון פערשידענע שאַמאָט-אייוועז און קיכען — שעהן און גוט מיט בעקוועמע בעדינגונגען, רעעלע בעהאַנדלונג פאַר דער גוטסקייט גאַראַנטירט.

J.H.Grynholc,Piotrkowska 37
אין הויף, רעכטע אָפיצינע   312

עזט אויפמערקזאם!

נאָך אַ פולשטענדיגער רעאָרגאַניזאַציע פון מיין ווערקשטעל, עמפּפעהל איך די ג' קונדשאַפט פון אייגענער אויסאַרבייטונג אין

א גרויסען אויסוואַהל
געבעטע שטיהל

געדעקט מיט לעדער, גאָבעלין, מאַראָקאַ, זייד, ווי אויך גאָבעלין און זייד-קאָזעטקעס, מאַטראַצען פון פערשידענע סאָרטען, טישען און מעבעל (אָוואַלע), גאַנדאַלקעס, אַטאָמאַנס

אַלעס לויט פּאַריזער מאָדעלען פון עכט טרוקען האָלץ.

לאַנגטערמיניגע גאַראַנטיע. צוגענגליכע פּרייזען און בעסטע בעדינגונגען בעפאָר איהר קויפט, בעט איך אונבעדינגט צוערשט מיך צו בעזוכען און זיך איבערצייגען. מיט אַכטונג

י. א. וואַיטשעכאָווסקי, נאַוואָמיעסקאַ 10.

Przyjmujemy
do drapania
wszelkie ilości materjałów bawełnianych   302
Syndycy tymczasowi masy upadłości
Tow. Akc. JAKÓB KESTENBERG

קאַלאָשען באָטען

די בעסטע סאָרטען אַמביליגסטע
ביי
Adolf Boksleitner i S-ka
Łódź, Piotrkowska 149.

אכטונג, ציי'טונגס-פערקויפער!

מוצש"ק, ד. 19 נאָוועמ. פּינקטליך 6 אָוונד קומט פאַר אין אייגענעם לאָקאַל, פּעטריקאָווער 66

אַן'אויסערגעוועהנליכע פערזאַמלונג

פון אומפּאַרטייאישען פעראיין פון ציי'טונגס-פערקויפער.

טאָג-אָרדנונג: 1) ערגענצונגס-וואַהלען פון 3 פערוואַלטונגס-מיטגלידער און 3 קאַנדידאַטען, 2) וואַהלען פון אַ רעוויזיאָנס-קאָמיטע.

בעמערקונג: איינטריט נאָר געגען איינלאַדונגס-קאַרטען.

פּרעזעס: פּערדער,
סעקרעטאַר: וויעלגאָוואָלסקי.   238

צוליב אבריזע

‑::‑ ביליג ‑::‑
צו פערקויפען 5 שטריק-מאַשינען

1) אַנ'8-טער 70 cm. ברייט	3) אַנ'8-טער 8 cm. ברייט
2) אַ 7-נער 21 cm. „	4) אַ 12-ער 23 cm. „

5) אַ 5-ער 32 cm. ברייט.   304

און אַ איבערוועכדליכע נייהמאַשין אַלעס פון העלענדישע פאַבריקאַציע
וואָלטשאַנסקאַ 129 אין פאַרבענגעשעפט R. Roesner

צאָהן-אַרצט LEKARZ-DENTYSTA
M. KARABANOW
חסכאָדניא 31 (אין הויף) טעלעפאָן 59-09

היילט, פּלאָמבירט צ חט ציהן, גאַנץ אָהן שמערצען, קינסטליכע ציינער אָהנע גומען און רעפּעראַטורען ווערען שנעל און ביליג אויסגעפערטיגט.

נעהמט אָן פון 9 פריה ביז 8 אין אָוונד.   1195

לעטשניצע פּרייזען. בעראַטונג אומזאָנסט.

א שטוב מיט אַ קוך

אין דער געגענד פון דער אַלטשטאָדט ווערט געזוכט.

– צו ערפאַהרען –
22 צעגעלניאַנאַ 22
ביי קושמיראַק.
מעקלערס געוואונשען. 310

א שטוב מיט אַ קוך

זאָפאָרט צו דינגען
ביים הויז-ווירט
פאַדזשעטשנאַ 15
אויסקונפט ביי ווינבערג
וואָלבאָרסקאַ 24.   295

לעכער

צו נעהען אויף דער מאַשין ווערען אָנגענומען ביי
ג. נאָרדמאַן
29 צעגעלניאַנאַ 29

גראַטיס

ווערען דאַמען אנדולירט פון אַ פּראַקטיקאַנטין טעגליך פון 2–6 אָוונד אין געשעפט   296

BITTNER,Piotrkowska 164

א מעדעל

וואָס איז גוט בעקאַנט ביי מאַשין-אַזשורקעס ווערט געזוכט אין דער פּראַצאָווניע פון פּליסירען

26 גדאַנסקאַ 26

היילפּראָ-גאָגישע קורסען

פאַר שוואַכבעפעהיגטע, שווער-ערציהבארע קינדער. שפּראַך-שטערונגען (שטאַמלען, טויב-שטומהייט)

Dr. med.
A. Szmirgeld
נערוועו-אַרצט
עלעקטריזאַציעס, ליכטהייל-אַפּאַראַטען

Cegielniana 6, tel. 51-89

עמפּפאַנגט פון 5–7 אָוונד.

2 פענסטער'ס

אין אַ גוטען פּונקט

אַמבס אין אַ גאַלאַנטעריע-געוועלב און איינס אין אַפּראָנטאָווע שטוב פאַר אַ מאָדיסטקע און אַ זייגערמאַכער. צו ערפאַהרען: קילינסקי 53, אָדער נאַרוטאָוויטשאַ 31 ביי בוימגאַרט. פון 10 ביז 2 נאָכמ.

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספעציאליסט פאר הויט, האר־ און ווענערישע קראנקהייטען, מענער־שוואכע, רענטגען־שטראהלען און קווארץ־ליכט, עלעקטרא־טעראפיע. עמט אן פון 12—3 נאכט. און פון 6—9 אין אוונט.

Dr. med.
BRAUN
פאלודניאווא 28,
טעלעפאן 40-26
ספעציאל־ארצט פאר הויט און וענערישע קראנקהייטען און מענער־שוואכע. בעהאנדלונג מיט קווארץ־ליכט (הויך־אויספאל)
עהמט אן פון 9—11 פריה און פון 5—8 אוונט.

בעקאנטמאכונג !!!
דערמיט ווערט אויפמערקזאם געמאכט אז,
געברידער טויבע,
וועלכע האבען זיך בעריהמט געמאכט אין גאנץ פוילען בעזונדערס אין לאדז מיט זייער אויסגעצייכענט שפילען, גוטער און צופרידענשטעלענדער בעהאנדלונג עמפעהלען זיך אויף חתונות, בעלער און אנדערע שמחות. בעשטעלונגען ווערען אנגענומען אויף פאלגענדע אדרעסן:
נאווא־צעגעלניאנא 22,
אל. 1-טער מאי 18,
ווסכאדניא 18.
בעמ.: התונות, בעלער און שמחות, וואס קומען פאר שבת ווערען פון די געב. טויבע נישט אנגענומען. — געדענקט די אדרעס!
י. טויבע.

דייטש
— גראמאטיק, — קאנווערזאציע, — האנדעלס־ קארעספאנדענץ,
ליטעראטור קאן מען גרינדליך און שנעל ערלערנען. די פעראינטערעסירטע ווערען געבעטען אויפצוגעבען זייער אדרעס אין אדמיניסטר. „ג. פאלקסבל.“ 196

עלעגאנט געקליידעט
קאנט איהר נאר געהן ווען איהר מאכט זיך א מלבוש זאלט איהר פריהער בעזוכן דאס לאנג עקזיסטירענדע געשעפט פון
יודישע לאנגע מלבושים אגראדאווא 8
ווי איהר בעקומט שטענדיג אויף לאגער ווינטערדיגע, זומערדיגע און קינדער מלבושים פון די בעסטע סחורות. אן אייגענעם ווערקשטעל מיט די בעסטע שניידער־ארבייטער.
בעמערקונג: אויף בעשטעלונגען בעווייז איך א גרויסען אוי... פון פערשידענע סחורות. אויסנאהמס־פרייזען פאר התונה־אויסשטייער
חיים מאנדראווסקי 8 אגראדאווא 8

פאבריק פון
זשיראנדאלען
ווי אויך גאלוואנישע
בראנזיר־אנשטאלט
מ. לידער, לאדז
צעגעלניאנא 33, טעל. 53-41
נעהמט אן אלערליי בעגענשטענדע צו איבערגילדען, פעוויזילבערען, ניקלען, בראנזירען און אקסידירען. עס ווערען אויסגעפיהרט אלערליי רעפעראטורען פון פערשידענע מעטאלענע און זילבערנע געגענשטענדע פונקטליכע אויספיהרונג.
גוט און ביליג מיט א גאראנטיע פאר דויערהאפטיגקייט. 748

פאדערט איבעראל נאר די פאטענטירטע
פעלד־בעטען
Palma-Patent
פערזעהן מיט דער פאבריקס־מארקע
פאר וועלכע מיר גאראנטירען אויף 3 יאהר
שטענדיג אויף לאגער אין א גרויסען אויסוואהל:
ניקעל־בעטען, ניקעל־קינדער־בעטען, טיש־בעטען, אמעריקאנקעס, קינדער־וועגעלעך, קינדער־בענקעלעך אויף רעדלעך ווי אויך מעטער־מאס.
מאטראצען
געבעטענע, שאטקאהע און מאטעריסקע
קאזעטקעס און טאפטשאנעס.
בעמ.: בעטלעך מיט וועגעלעך ווי אויך ביז 17 זל., פאלאנע־בעטלעך 14 זל.
רעעלע בעהאנדלונג. פאבריקס־פרייזען.
הורט. זעלבסטליכע רעפעראטורען. דעטייל.
לאדז, פולנאצנא 24, טעלעפאן 85-31.

לעטשניצע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
און ערצטליך־דענטיסטישער קאבינעט
זגיערסקא 17 טעל. 16-33.

ד"ר ראקאווסקי	נאז האלז, אויערן קר.	10—11 2—3 6—7
ד"ר רוזשאנער	הויט און געשלעכט קר.	10—11 1—2
ד"ר גאלדשטיין	אויגען־קראנקהייטען	1 — 2
פאלאק		
ד"ר יוסטמאן	נערווען קראנקהייטען	12—2
ד"ר ראזענצווייג	קינדער־קראנקהייטען	10—12 4—5
ד"ר פאפיערני	פרויען און געבורט־הילף	$1 - 11^1/_2$ 5—6
ד"ר קאנטאר	כירורגישע־קראנקהייט.	4-5 זוג. 1—2
ד"ר וויינבערג	אינג. העריץ לונגען־קר.	11-1 $5^1/_2$—7
ד"ר סטיפעל	רענטגען	12—2 4—6
א. גראדזענטשיק	צאהן־ארצט	3—7
נ. ראזעס	צאהן־ארצט	9—2

צאהן־מגדהיילונג, בעלייכטונגען, קראנען, מאסטען א. א. וו. ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען
א רענטגען־אינסטיטוט
היילונג פון הויט קראנקהייטען פון קאפ (פארך) מיט רענטגען־שטראהלען פאר בעשטראהלונג און דורכלייכטונגען, קווארץ־לאמפע, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע, אלע מעגליכע אנאליזען. א קורס פאר שטאמלער.
איינפונגען געגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכט.
די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.
ווזיט אין דער שטאט.

טלטרעז
פאר 3 זלאטעס א וואך ווערט געלערנט מיט קינדער וואס לערנען אין פאלקס־שולען: חומש, רש"י נ"ך משניות, גמרא יהודות היסטאריע, רעדען און שרייבען העברעאיש און יודישע בריה זעלבסט צוזאמענשטעלען דורכ'ן בעוואוסטען ארטאדאקסישען העברעאישען לעהרער י. ד. ראזענפעלד, פלאץ וואלנאשטשי 6 קווער אפ. רעכטס 2 שט. נעם. ס'ווערן אויך אנגענומען אנפענגער פון 5 יאהר אן
א שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! ערפאלג גאראנטירט!

ZAKŁAD RYSOWNICZY i malowania ręcznego
M. Szwarcowski
NARUTOWICZA 36, tel. 35-25.
stale na składzie wielki wybór wzorów do haftu ręcznego i maszynowego. – Ceny niżej konkurencyjne. 970

א גרויסער אויספערקויף פון
מאלער־שאבלאנען
ביי א. פישאוויץ, לאדז, פאלנאצנא 9
ביליג צו פערקויפען א קריטע־מאשין. 266

Dr. med.
S. KANTOR
ספעציאליסט פון הויט־און וועגערישע קראנקהייטען און מענער־שוואכע.
בעהאנדלונג מיט רענטגען שטראהלען און קווארץ־לאמפ. עלעקטריזאציע.
פיעטריקויער 144
(עק עוואנגעליצקא)
טעלעפאן 29-45.
עמפפאנגט פון 8 — 2 מיטאג און פון 5—8 אין אוונט. אין „Sanitas“ ציגעל־גאס 29 זונ־ פון 2 ביז 4 נאכמיטאג

Dr. med.
WOLF EYCHNER
פרויען - קראנקהייטען און אקושעריע
זגיערזשער 11 טעל. 34-72.
נעהמט אן אין דער לעטשניצע פעטריקאווער 294 פון 12—2 נאכמ. אין דערהיים פון 6-8 אוו.

Dr ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78.
הויט און וועגערישע קראנקהייטען און ליכט־היילאינסט.
עמט אן פון 4—7 אין אוונט.

LEKARZ-DENTYSTA צאהן־ארצט
St. GELBERG
זאכאדניא 15, טעל. 08-31
היילט נאך פערנאכלעסיגטע ציינער און מויל־קראנקהייטען, צאהן־ציהונג אהן שמערצען, היילט מיט ליכט־בעשטראהלונג, ספעציעל פאר שוואנגערע פרויען פון קינסטליכע ציינער. נעהמט אן פון 9—12 און פון 3—7 אין אוונט. צו בילינע פרייזען. 1431

ZŁOTY MEDAL na WYSTAWIE w KATOWICACH 1927.
Zastępca na Łódź: S. B. Redlic, Łódź, Pomorska 19.

פעלץ־ווערקשטעל פון ח. האכענבערג
קאמיענא־גאס 2
נעהמט אן אלערליי קירזשנער־אויסארבייטונגען לויט די נייעסטע אויסלענדישע פאסאנען און פיהרט אויס רעעל און צו קאנקורענץ־פרייזען. ספעציאליסט פון פאקען־מאנטלען, פאקענע היטלעך ווי אויך שטריימלעך.
מיט אכטונג ח. האכענבערג, קאמיענא 2, פראנט־געוועלב.

ערשטקלאסיגער
קירזשנער־ווערקשטעל
M. FARBER, Piotrkowska 27
קווער אפיצינע, ערשטער שטאק.
ס'ווערען אנגענומען זעמטליכע **פעלץ־ארבייטען** לויט די נייעסטע מאדעלען צו מעסיגע פרייזען.
ספעציאליסט פון דאמען־מענטעל. 131

נייעס פאר לאדז! **בעקאנטמאכונג.** נייעס פאר לאדז!
דערמיט מאכען מיר בעקאנט דעם געעהרטען פובליקום, אז דאס פעראייניגטע קאלעגיום פון
פאטאגראפען־אנגעשטעלטע
האט ערעפענט אין לאדז, קאנסטאנטינער 33 (פראנט, 2-טער שטאק) א ספעציעלע ווערקשטעל פון פערגרעסערונגס־בילדער (פארטרעטען).
אן'אריגינעל פארטרעט. דאפעלט רעטושירט 35X45 צום פרייז פון 8 זל. א שטיק. כדי צו בעקענען דאס בעעהרטע פובליקום מיט אונזער קינסטלערישער ארבייט, מאכען מיר א פראבע־פארטרעט דיזעלבע גרויס צום פרייז פון 3 זל. א שטיק, עס ווערען אויך אנגענומען אלערליי אויפנאהמען אין דער שטאט, ווי אויך אלע ארבייטען, וואס האט א שייכות מיט דעם פאטאגראפיע־פאך.
אכטעט נישט, וואס די פרייזען זענען שטוינענד ביליג, נור קומט און איבערצייגט אייך! דאס אטעליער איז אפען טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוונט.
Kolegjum Pracowników Fotograficznych w Łodzi,
Konstantynowska 33, front, II piętro. 909

שטיהל געבעטע
פערשידענע פאסנער פון גאבעלין, ווי אויך גוט לעדער און מאראקא־צעראטע שטעהט אויף לאגער אין א גרויסען אויסוואהל
ווי אויך טאפעציר־געגענשטענדען
קאזעטקעס די נייעסטע פאסאנער, מאטראצען אין 3 גאטונגען אויך בעקומט מען ביי מיר סאלאן־גארניטורלעך, אויף זייד־פאטעליקעס, ווי אויך גאנדאלקעס, קאווע־טישלעך, רונדע טישלעך, פעלד־בעטען מיט ספרענזשינעס, אויך שטיהל צום פאלסטערן פאר טאפעצירער פערשידענע פאסענער פון בעסטען אויסארבייטען האלץ
בעקומט איהר — נאר ביי — **ג. לעווקאוויטש, פולנאצנא 5.**

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat“, Piotrkowska 21.